

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD május 4.

121. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Politika és kaszinó

Ma, amikor már az erdélyi magyar pártnak az Avarescu-kormányral kötött megállapodása nemcsak lényegében, de részleteiben is ismeretes, különösen érdekessé vált a magunk küzdelmeit, a magunk égető kérdéseit odaállítani az erdélyi magyarság eredményeinek mércéje alá.

A mi tétovázásainknak, utatkereső tapogatózásainknak, helybenjáró aktivitásunknak, mely állandóan ostromozza magát a cselekvésre, de egy fakir mozdulatlanlanságával és szívóssággal áll meg mozdulatlanra cövekelve magát a problémák keresztútja előtt, ennek a fatumosan örök bizonytalanságnak a legrégebb és legállandóbb oka az az aggodalom: mi lesz velünk, ha nem ahhoz a párthoz szegődünk, amelyik örök frigré lépett a kormányhatalommal, mi következik ránk, ha politikai elhelyezkedésünk „tamasza és talpköve” lesodródik a hatalomról? Az erdélyi magyarság példája figyelmeztet, példát ad és aggodalmakat old. Az erdélyi magyar párt a csucsai paktummal odakötötte magát az Avarescu-párthoz, amely akkor ellenzéken volt, de amelyről bizton hitték, hogy rövid időn belül kormányra fog kerülni. A rövid idő azonban egyre inkább elmúlt. Közbe jöttek a községi választások s az erdélyi magyar párt vezetői elunva a várakozás meddő idejét s nem akarva lemondani a kormányhatalomnak választások idején különösen megmutató nagy erejéről, szakított Avarescu pártjával s a Bratianu-kormányt támogató liberálisokkal egyezett meg. Alig egyezett meg azonban a magyar párt a liberálisokkal s alig borította fel a csucsai paktumot, megbukott a liberális kormány s uralomra került Avarescu pártja. A régi magyar mentalitás megtépdeste volt a köntösét, vért sirt volna katasztrófává méretezve a „ballépést” s követte volna becsületből az ellenzéki sorba a liberális pártot. A régi magyar közszellem kaszinóerkölcsse s lovagias póza talán ezt tette volna — a magyarság érdekei ellenére is. A kisebbségi magyarság mentalitása azonban már abból a meggyőződésből táplálkozik, hogy a politikai küzdelmet nem párbajkodéxek szerint kell megvívni, a politikai erkölcsnek más mértéke van, mint a hajadon lány tisztességének s a szent önzés biztosabb utmutató, félreérthetlenebb utjelző, mint az egyéni tisztesség, egyéni becsület postulatumai. A do ut des — paktuma nemcsak addig áll fenn, amíg én do, hanem addig is, amíg te des. A háboruban

gyakran hangoztatták hatalmas népek nevében is, hogy egész népek, nemzetek, országok cselekvését nem szabad az egyéni morál mértékével mérni. A létfontartás ösztöne, az életérdek parancsoló s a parancsának ellenszegülőket megsemmisítő erővel jelöli ki az utakat, a szövetségeseket s a cselekvések és elindulások irányát. Ha rózsaviz-

zel nem lehet forradalmat csinálni, szentimentalizmussal sem lehet kisebbségi politikát folytatni. Uraim, „magyar urak és egyéb parasztok” — ahogy Tömörkény István írta — lépünk ki a kaszinóból és kezdünk el politizálni. Nekünk van még veszteni valónk, de ha nem akarjuk elveszteni a magyarság értékeit, ha nem akarjuk elverni azt a kikezdetlen

erőt, amit a magyarság meg nem osztott tömegének politikai állásfoglalása reprezentál, akkor ugyanazokkal a játékszabályokkal játszunk mi is, mint partnereink. Van a politikában olyan szerencsejáték, amin minden játékos nyerhet. Ez a játék: a hatalom. Ha pedig sprengolják a bankot, — a játékosok hidegvérrel, nyugodtan felkelnek az asztaltól.

Megegyeztek a radikális-párt frakciói

Pasics kivánságára a párt egységesen támogatja az Uzunovics-kormányt
Titkos tárgyalásokon jött létre a megállapodás — Klubbizottságot választottak a radikálisok a személyi ellentétek likvidálására — Hírek dr. Pernar belügyi államtitkár antidinasztikus beszédéről

Radics Celjében nem beszélt az aktuális politikáról

Beogradból jelentik: Görög-keleti huszvétkor váratlanul kedvező fordulat állott be a politikai helyzetben. Ez a fordulat minden jel szerint arra vezet, hogy

az Uzunovics-kormány május 5-én szilárd többséggel léphet a parlament elé.

A radikális-párt frakciói között ugyanis megegyezés jött létre, amit nem vártak a politika körök, mert a tanácskozássok teljesen titokban folytak le.

A pártbélke helyreállítása elsősorban Pasics Nikola érdeme, akinek engedékenysége tette lehetővé a végső megállapodást.

Pasics, aki az utóbbi időben meglehetősen harcias magatartást tanúsított, a huszvédi ünnepek alatt engedett merev álláspontjából és a még nálánál is harciasabb környezetének kiadta az utasítást, hogy hagyjanak fel a párt egységét és cselekvőképességét veszélyeztető újabb akciókkal.

A megegyezés abban áll, hogy az Uzunovics-kormányt kivétel nélkül a párt valamennyi tagja támogatja, miután a miniszterelnök most már Pasics Nikola bizalmát is bírja. Ezzel szemben Jovanovicsnak a pártból való kizárását a Jovanovics-frakció is egyelőre befejezett ténynek tekinti és nem veti fel a kérdést a képviselői klubban. A frakciók közti megállapodásnak hír szerint maga Jovanovics Ljuba is híve;

ő is belament ebbe a megoldásba és a kormányt is támogatni fogja. Ezenkívül eliminálnak minden személyi ellentétet. Így Miletics Krsztjának Makszimovics belügyminiszter és Nincics külügyminiszter elleni támadását sem fogják a párt elé terjeszteni, hanem

szűkebb klub-bizottságot választanak valamennyi személyi ügy likvidálására.

A klub ülését egyébként még nem hívták össze és valószínű, hogy a klub közvetlenül a parlament összehívása előtt csak formális ülést fog tartani.

A megegyezés híre a késő esti órákban terjedt el politikai körökben és

mindenütt nagy megnyugvással fogadták, mert a megegyezésben azt a törekvést látják megnyilvánulni, hogy a parlament munkaképességét fokozzák és lehetővé tegyék a komoly törvényhozói munka megkezdését.

Uzunovics visszatért Beogradba

A hétfői napon a kormány tagjai közül többen visszatértek Beogradba. Nikics erdőügyi miniszter Bródból, Pucelj földművelésügyi miniszter Celjéből érkezett vissza.

A délután folyamán Nisből maga Uzunovics miniszterelnök is hazatért és este hét órakor megjelent a miniszterelnökségen, ahol Makszimovics belügyminiszterrel hosszasan tanácskozott.

A tanácskozáson résztvett Petrovics Andrija pénzügyi államtitkár is.

Távol van még a fővárostól Nincics külügyminiszter, aki újabb értesülés szerint nem Susakra, hanem Kruseváczra utazott. Triikovics Márkó házelnök Skopljében időzik és valószínűleg csak a parlament megnyitásának napján érkezik vissza Beogradba.

Jovanovics Ljuba az udvarnál

Jovanovics Ljuba, aki Beogradban töltötte az ünnepeket, hétfőn délelőtt megjelent a királyi udvarnál. Jovanovics csak tíz percig tartózkodott a királyi palotában, amiből arra lehet következtetni, hogy nem jelent meg a királynál audiencián, hanem csupán a la-

tozgatási könyvbe írta be nevét.

Jovanovics Ljubának az udvarban történt látogatása ennek ellenére is politikai körökben nagy feltűnést keltett és sok kommentárra adott alkalmat.

Izgalom Pernar belügyi államtitkár beszéde miatt

Az esti órákban beogradi politikai körökben nagy izgatottságot keltett az a hír, hogy dr. Pernar Ivan, az új belügyi államtitkár hétfőn délelőtt a Szlavón-Bródban tartott pártkonferencián olyan beszédet mondott, amelynek rendkívül súlyos következményei lehetnek. A Beogradba érkezett hírek szerint Pernar állítólag súlyosan megtámadta Makszimovics belügyminisztert és Nikics erdőügyi minisztert és azt mondta, hogy az országon a beogradi kamarilla uralkodik. Ezenkívül Pernar állítólag a dinasztia ellen is nyilatkozott.

A belügyi államtitkár beszédének pontos szövege hétfőn este még nem volt ismeretes Beogradban, de értesülésünk szerint a radikális-párt mindent el fog követni, hogy a beszéd pontos, hiteles szövegét megszerezze és ennek érdekében esetleg tanúkihallgatásokat is eszközöl. A radikális-pártban ugyanis úgy vélik, hogy

Radics István, aki mostanában lényegesen hallgatólag, Pernar útján fejezi ki véleményét és így akarja felborítani a helyzetet.

Érdekes, hogy Pernarnak éppen kedden kell letennie az államtitkári esküt.

Radics a celjei népgyűlésen óvatosan kerülte a politikai kérdéseket

Mint Zagrebból jelentik, a szlovéniai Radics-párt és a dr. Pucelj vezetése alatt álló szlovén Kmet-párt vasárnap Celjében népgyűlést tartott, amelyen hivatalosan is kimondották a két párt egyesülését. A népgyűlésen résztvett Radics István is, aki hosszabb beszédekben nyilatkozott a két párt egyesülésének szükségességéről.

A népgyűlést Klemen Ivan elnök nyi-

totta meg és rögtön átadta a szót Prepeluh Albinnak, a szlovéniai Radics-párt elnökének, aki kifejtette, hogy a szlovéneknek a horvát tolvárnépre kell támaszkodniok, ha azt akarják, hogy politikai, gazdasági és kulturális téren előre haladhassanak.

Radics István mondott utána hosszabb beszédet, amelyben azonban nem érintette a politikai kérdéseket.

Három évre ítélték Okolicsányit

A birói indokolás szerint nem állapítható meg, ki gyilkolta meg Leirer Amáliát

Budapestről jelentik: A büntető-törvényszék hétfőn délelőtt háromnegyedtizenegykor hirdette ki ítéletét a Leirer-bűnpörben. A bíróság **bűnösnek mondta ki Okolicsányi László orgazdaság bűntettében, Bolla Józsefet orgazdaság és sikkasztás bűntettében, Saguly Ferencet orgazdaság bűntettében és Helik Józsefet orgazdaság bűntettében és Rostás Józsefet orgazdaság és sikkasztás bűntettében, amit azáltal követtek el, hogy Okolicsányi László 1924 december 22-ikét követő időben azt a briliánsokkal kirakott platina karkötőt és briliánsköves aranygyűrűt, amelyet Pődör Gyula vagyoni haszonszerzése végett előtte elrejtett, megőrizte, megszerzte és megtartotta magának vagyoni haszonszerzés végett, noha tudta, hogy azok Leirer Amália sérelmére elküvetett szándékos emberölés és rablás útján jutottak Pődör birtokába.** Ezért a királyi törvényszék Okolicsányi Lászlót három évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanennyi időre való elvesztésére ítélté. Bolla Józsefet két évi börtönre, három évi hivatalvesztésre, Saguly Ferencet egy évi börtönre, három évi hivatalvesztésre, Helik Józsefet kilenc hónapi börtönre, amelyet az eddig elszervedett letartóztatással és vizsgálati fogsággal teljesen kitöltöttnek vett, a törvényszék végül Rostás Józsefet, mint bűnpártolót 1,500.000 korona pénzbüntetésre ítélté el.

A nem várt enyhe ítélet látható örömet keltett a vádlottak között, csak Saguly Ferenc kapta elő zsebkendőjét és kezdett hangosan zokogni. A bűnjelek legnagyobb részét a bíróság elkobozta, a gyűrűket, briliánsokat Kerstens Teodornak kiadni rendelte, egyébként Kerstens Teodort esetleges magánjogi igényével polgári perre utasította.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy nem bizonyos, ki Leirer Amália gyilkosa. Alapos ugyan a gyanu, hogy Okolicsányinak a bűncselekményben több része van, mint amennyit beismer, de a gyanúok nem elegendők arra, hogy a bíróság a rablógyilkosságban való részességét megállapítsa.

Mi okozta a Zadruzna Banka bukását?

A bukott bank fizetni tartozik az elbocsátott igazgatónak
A bank és a vezérigazgató pöre

Mi és mi okozta a Zadruzna Banka bukását? — e körül a kérdés körül folyt az az érdekes polgári per, amelyet dr. Kopal Ivan, a noviszadi Zadruzna Banka volt vezérigazgatója indított a bankja ellen egy évi fizetésének kiutalása ügyében.

A Zadruzna Banka igazgatósága nyíltan 1925 december 10-én dr. Kopal Ivan vezérigazgatót állásától felfüggesztette és tíz nappal később minden felmondási és végkielégítési igény nélkül állásából végleg el is bocsátotta. A bank ezen elhatározását azzal indokolta meg, hogy dr. Kopal volt a bank összeroppanásának oka, mert a bank ügyeit vétkesen, szakértelem nélkül és kellő gondossággal hiáján vezette, az igazgatóságot tévedésbe ejtette, mert azt állította, hogy az 1924. évi mérleg nyereséggel zárult, holott már akkor az összeomlás réme fenyegetett. Bámúl rótták fel a vezérigazgatónak azt is, hogy a Bico-val kötött tranzakciója döntötte vészhelyre az intézetet, mert ezen az üzleten majdnem kéthilirdinár veszteség érte, ami csak azáltal állt elő, hogy a Bico üzletmenetét nem ellenőrizte kellőképpen. Amikor a vezérigazgató felfüggesztésének okai nyilvánosságra kerültek, a betétek megrohanták a bankot és követelték a betétjeiket. Erre kitört a válság.

Dr. Kopal beperelte a bankot a rendes egyéves felmondási időre járó járandóságaiért. A bank az elbocsátás indokait hozta fel a járandóságok megtagadásának okául.

Dr. Kopal képviselője, dr. Szekulics Milán ügyvéd útján vádoltanoknak minősítette a bank állításait, mert éveken keresztül díshimnuszoknak beillő magasztaló írásos elismerésekben részesítették, amelyekben szaktudását, erélyét és szakértelmét nyomatékosan kiemelték. A bank összeomlását az általános gazdasági válság, az elviselhetetlen adóterhek és a lakástörvény rendelkezései következtében szükségessé vált átkészítés nagy terhelei idézték elő,

de a válság elkerülhető lett volna, ha az igazgatóság nem veszté el a fejét, maga nem veri félre a harangokat, nem mozdítja el vezérigazgatóját, ami által fantasztikus kombinációkra adott alkalmat. Az intézetet, ha egy évi moratóriumot kap, lábra lehetett volna állítani. A vezérigazgató szerződése szerint csak fejelemly uton volt elbocsátandó.

Dr. Hadzsi Koszta, a bank képviselője, egész sor bizonyítékot terjesztett elő, amelyek dr. Kopal bűnösségét kívánták igazolni.

Dr. Spalatin Dusan, a noviszadi járásbíróság vezetője tárgyalta a pert és a legszelesebbkörü bizonyítást rendelte el és így többek közt Slepcevic Zsarkóval, a Szerb Kereskedelmi Bank igazgatójával és Sedmakov Jovannal, az Agráregyesületek Szövetségének főtisztviselőjével több havi munkát igénylő könyvvizsgálatot tartatott, amely utóbbi során a két szakértő teljesen egyhangú megállapodásra jutott.

Egybehangzó véleményük folytán tényleg történtek dr. Kopal részéről is elnézések és hibák, de ezek nem annyira a vezérigazgató szaktudása és hivatalos működése terhére írhatóak, mert dr. Kopal a bank ipari vállalatának vezetésével annyira el volt foglalva, hogy egyes ügyek intézését az önálló hatáskörrel felruházott osztályfőnökökre bízta és így a bank vezetésében munkamegosztás volt.

A szakértői vélemény szerint a bank akkor került vészhelyre, amikor a Bico-val a tranzakciót megcsinálták, amelyet azonban dr. Kopal erőlyesen ellenzett.

Kiderült, hogy a Bico leltára a finanszírozási üzlet létrejöttkor, 1924. évi augusztus hó 27-én, hat és fél millió dinár értékűnek volt feltüntetve és a könyvekben 1,2 millió dinár jó követelés szerepelt, de amikor 1925 február 6-án a már válságban levő bank újból felbecsülte az értékeket, a gondos becslés már csak 2,264.000 dinár értékűnek

találta az árukészletet és a jó követelések összege is 220.000 dinárra zsugorodott össze. Ezzel szemben a Bico tartozása a bankkal szemben már akkor 6.843.000 dinárt tett ki.

Dr. Szekulics Milán bemutatja a banknak dr. Koppalal kötött szerződését is, amely szerint dr. Kopal csak fejelemly uton lett volna elbocsátandó.

Dr. Spalatin Dusan járásbíró csütörtökön meghozott ítéletében a kereset értelmében marasztalta a bankot, hogy dr. Kopalnak egy évre szóló járandóságát megfizesse.

Dr. Hadzsi Koszta a bank képviselőjében megfeleltette az ítéletet.

Dr. Kopal az elvi per eldöntése után nyugdíjigényének megállapítása és nyereségrészesedésének kiutalása iránt további kereseteket ad be a Zadruzna Banka ellen.

Szubotica a központja a vajdasági Radics-pártnak

A szubotikai pártszervezet közgyűlése

A horvát parasztpárt szubotikai szervezete vasárnap délután tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen a párt tagjai nagy számmal vettek részt. Matkovics Toma elnök bejelentette, hogy a horvát parasztpárt központi bizottsága megbízta a szubotikai szervezetet a vajdasági párt-ügyek intézésével.

A közgyűlés tudomásul vette az elnök bejelentését, majd megválasztották az új tisztikart. Elnöknek egyhangúlag újból Matkovics Tomát választották meg. Alelnök lett Kuluncsics Károly földműves, főtiszt, Dolyamin Sztipán ügyvédjelölt, titkár Mamuzsics Gyuka volt rendőrkapitány, pénztárnok Vojnics Ogra. Ezután elhatározták, hogy a párt vajdasági szervezetét új alapokra fektetik és intenzívebb munkát fognak kifejteni a szervezkedés érdekében.

A közgyűlés délelőtt tíz órakor ért véget.

Jubilál

a legnagyobb beográdi könyvkiadó Kohn Géza ünneplése

Beogradból jelentik: A legelső beográdi könyvkiadó: Kohn Géza, a Knez Mihajlo-uccai nagy könyvkereskedés tulajdonosa május 3-án ünnepelte vállalkozásának huszonötödik évfordulóját. Kohn Géza Zimonyban született, ahol apja néptanító volt. A könyvkereskedőmesterséget Noviszadon tanulta ki, Pajevics Arsa könyvesboltjában. Ezerkilencszázegyben a fiatal és ambiciózus könyvkereskedő Beogradban nyitotta meg kis üzletét, amely hamarosan nagy fejlődésnek indult.

Kohn Géza, nemsokára kiadójává lett a beográdi egyetemi tanárok tudományos munkáinak, megindította a Jogtudományi Archivum című, ma is megjelenő folyóiratot, majd iskolai tankönyveket is kezdett kiadni, amit addig a közoktatásügyi minisztérium a saját vállalkozásában végzett. Az újabb szerb szépirodalom körül is a mecénás szerepét töltötte be Kohn Géza. Költők, írók művei mellett a szerb irodalom Gyulai Páljának: Szkerlics Jovannak összes művei is Kohn kiadásában jelentek meg. A békeévek napjaiban Kohn Géza üzletében bujták a könyveket és lettek a külföldi könyvkiadósokat Pucsu Lázár, a régi Szerbia legnagyobb pénzügyminisztere, Jovanovics Szlobodán, a ma is élő jeles közjogász, Protics Sztóján, valamint a fiatalabb költőgeneráció tagjai.

A szerb tudomány és szépirodalom fejlesztőjének negyedszázados munkásságáért a hétfői jubileum alkalmával barátai, tisztelői nagy serege és a közélet számos intézménye fejezte ki elismerését.

— Forradalmak és maga a világháború — mondotta többek között Radics — csak arra valók voltak, hogy könnyítsék a nép szemét. Nálunk csak most kezdenek rájönni arra, hogy kegyér nélkül nincs ruha és más iparcik.

Az egyszerű paraszt és munkás öntudatra ébredt az egész világon és a kormányok ma már nem csinálhatnak más politikát, mint szociális politikát. Ma már nincs egyéni jólét, hanem csak közjólét és szociális nyugalom.

A nemzetiség nem választhat el embereket; az igazi ellenség a népnek azok, akikben nincsen szociális érzék.

Vannak urak, akiknek mindegy, hogy a paraszt éhez-e, jóllak-e. Amikor nálunk árvíz volt, Pasics azt ajánlotta, hogy a hajléktalanok vágyanak maguknak a földbe odukat és ott lakjanak. Én azt mondtam neki, hogy még a törökök alatt sem laktunk föld alatt, hát most, amikor önálló és szabad hazában élünk.

Ezek az urak, akik a mi ellenségeink, nemcsak Beogradban vannak, hanem itt Ljublianában is.

Hazafiságról beszélnek és azt prédikálják, hogy mindenki járjon iskolába, arról azonban nem gondoskodnak, hogy az apának módjában legyen taníttatnia gyermekét. Ott van Oroszország, ahol a legszebb könyveket ingyen osztogatják, ott van Anglia és Franciaország, ahol csak olcsó és jó könyv jut a népnek. Genfben van egy hivatal, amely csak a munkásság sorsával törődik.

A mi kormányunk még egyetlen nemzetközi konvenciót sem ratifikált és ezért nemrégiben Beogradba jött Thomas, a hivatal vezetője, tárgyalta a miniszterekkel, akik mindent megígértek neki, de még ma sem tettek semmit, mivel nincs érzékük az ilyen dolgok iránt. Az országban bő számmal van háromszáz ezer munkás, alig egy-két százaléka az ország lakosságának.

Ennek a kis munkástömegnek nagyon jól kellene élni, olyan jól, mint sehol a világon, ha az illetékes körök törődnének a szociális kérdésekkel.

Nálunk megvannak mindazok a feltételek, amelyek a kulturális, anyagi és erkölcsi fejlődésünket biztosítják. Vannak gazdag erdőink, termő vidékeink, bányáink, vannak kulturális értékeink. Erkölcsi tekintetben is meglehetősen jól állunk. A szerbeknél már nehezebb az erkölcsi kultúra kiépítése, mert van egy rettenetes mondásuk: Ha csip a tetű, hadd csipjen, az én tetűm. Ez nálunk horvátoknál nincs.

mi nem akarjuk, hogy a magyar, vagy a szerb tetű csipjen, de azt sem akarjuk, hogy a horvát tetű egyen meg bennünket.

Radics beszéde után megválasztották a párt vezetőségét, amelynek elnöke Kopan Ivan lett, majd Pacell Ivan földművelésügyi miniszter szólalt fel, rámutatván arra, hogy az új párt jelentékeny mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a szlovének hozzájussanak a maguk jogaihoz.

A gyűlés végén Radics újból felszólalt és közel egyórás beszédben foglalkozott az ország szociális viszonyaival.

1926. június: a Szent-Margitszigeti Szanatórium megnyitása Budapesten

A legmodernebb gyógyászati és fizioterápiás gyógyintézet. A inkószokkban kénes, szénasavas gyógyfürdők kétség, reuma és női bántalmak ellen. Orvosi vezérelt táplálékos diéta konyha, szőlő, gyümölcs, vasa és szőlőbogyók számára. Szénasavas és kalciumos. Szénasavas. Laboratórium. Vigyorgintézet. Strandfürdő. Fizioterápiával és prospektussal szolgál egy a szanatórium, mint a

Szent-Margitszigeti Nagyszálló
Kérdésben: az igazgatóság, Budapest, III., Margitsziget.
Büroja: Budapest, Margit. 3066

KISEBBSÉGI ÉLET

A dévai Magyar Kaszinó ügye még mindig foglalkoztatja az erdélyi magyarságot. A Kaszinó működését 1919 januárjában függesztették fel. A tagok nem nyugodtak bele a felfüggesztésbe. Kulturális Intézmény, így gondolták, mely soha politikával nem foglalkozott, miért ne folytathatná működését? Teljes reménnyel fordultak az akkori prefektushoz. Ekkor érte őket az első nagy csalódás, az első visszautasítás, amelyből ezután sorozat lett, míg végül azán a törvény utárára kerültek az ügyet. A vármegyei prefektusa kijelentette, hogy a katonaság hatáskörébe tartozik a kérelem eldöntése. 1920-ban megismételték a kérelmet. Új alapszabályok kellenek. Rendben van, készséggel csínyáltak új alapszabályokat. Négyezer utasították vissza. Az okok ilyenek voltak: Ne legyen dévai Magyar Kaszinó a neve. Ne legyen Casino a neve. Az nem kaszinó, hanem irodalmi kör. Végül pedig: — Mért áll az alapszabályokban, hogy az épület a dévai Főtéren van, mikor a Piata Unirelu. Azután meg a kérelemben nyelvtani hibák vannak. A dévaiak nem értették, miért halasztják így, erőszakosan az igen, vagy nem felületét. Később ezt is megértették. A kérvények végül mégis eljutottak a kolozsvári egységesítő bizottsághoz, pont akkora, mikor a bizottságot feloszlatták s az aktákat szerencsésen el lehetett szállítani Bukarestbe, ahol el is tüntek. A kaszinó azután vezető politikuskokhoz fordult. Avarescu miniszterelnök a leghatározottabban megígérte, hogy a dévai kaszinó ügyét dűlőre viszi, sőt jóakarattal is biztosította a vezetőséget. A miniszterelnök azonban lemondott, az ügy ismét halasztódott. A dévai magyarság most az időközben újból miniszterelnökké lett Avarescuhoz fordultak a kaszinó ügyében és kíváncsian várják, hogy teljesíteni fogja-e ígéretét.

*

Kassa város tanácsa most tartotta rendes közgyűlését, amelyen nagyobb vitára adott alkalmat az iskolaköteles gyermekek nemzetiségük szerinti összeírás és az ominózus dotaznikok ügye. Polák Gyula dr. keresztényszocialista polgármesterhelyettes még a múlt év őszén interpelláció alakjában a tanács elé terjesztette azt a sok igazságtalanságot, amiket egyes hatósági személyek a magyar nemzetiségű iskolaköteles gyermekek összeírása körül elkövettek. Ványai István keresztényszocialista tanács tagja azt a szoktatást tette szóvá, amelyet a magyar szülőknek a beiratások alkalmával a dotaznikokkal okoznak. Polák Gyula dr. interpellációjában azt indítványozta, hogy a gyermekek összeírásánál a magyarság is képviselőt kapjon. A kulturbizottság azt javasolta, hogy a kérdés elbírálását bízzák az iskolagondnokságra. A tanácsban keresztényszocialista tagjai azonban tiltakoztak az ellen, hogy ezt a kérdést az iskolagondnokság intézhesse el, mert ebben a bizottságban teljhatalmu diktátor az az Obdrzalek, aki a magyar szülők séreimére dolgozott. Ragaszkodtak ahhoz, hogy a gyermekek összeírásánál a magyarok képviselőt kapjanak, mert csak így érhető el, hogy a szlovák gyermekek szlovák iskolába kerüljenek. A tanács ebben a kérdésben nem tudott határozatot hozni és így az egész ügyet újból a kulturbizottsághoz küldte vissza véleményezés végett.

*

A romániai választásokkal kapcsolatban az erdélyi magyar lapok tudósításai szerint az erdélyi megyékben a választási agitáció még nem indult meg különösebb lendülettel. A pártok és pedig valamennyi párt a választás

személyi vitálba zavarodtak bele, szinte példátlan mértékben. Olyan mérvű minden pártban és majdnem minden megyében ez a személyi érvényesülések körüli vitázavar, hogy paktumok borulnak fel egyik óráról a másikra miatta, listák összeállítását előtt állanak tehetetlenül. Egy pártnak kell a legnagyobb erővel kiemelkednie ebből a listás-rendszerre való átmeneti nehézségből származott általános kavargásból: a magyar pártnak. A magyarság kisebbségi politikai előrelépését nem szabad úgy felfogni, mintha személyeket, egyéneket emelne ki a párt mások fölé. Az egyéni érték első salátság, amit nem tud kisebbségi va-

lakinek a nem jelölése. A párt a magyarság egy tevékenységi területére járót válogatott ki s a parlament tevékenység kiállítását a mi viszonyaink között nem nyújt magyarok számára egyéni érvényesülési alkalmat. Ez a parlamentárismus más pártok kötelességében megalkalmat adhat egyes történetek anyagi helyzetének a javítására, vagy letörésére. A magyar párt jelöltének csak az utóbbira lehet kiállításuk, ha anyagiasan sikerül valaki előretörni, mert az áldozathozatal kötelességét vállalt munkában, időben, életrend beosztásban és pénzben. Szomorú lenne, ha a magyar párt keretében is ilyen magyarizatra lenne szükség.

Folynak az előkészületek a frankügy főtárgyalására

Teleki Pál ellen a franciák nem emelnek vádat

Budapestről jelentik: A frank-ügy külsőben álló főtárgyalására való tekintettel Bethlen miniszterelnök hétfőn fogadta Pesthy Pál igazságügyminisztert, aki részletes jelentést tett a frankügy állásáról.

A Teleki Pálra vonatkozóan elterjedt hírekkel kapcsolatban illetékes helyen megállapítják, hogy az ügyesség végzést hozott, amely szerint Teleki Pál gróf ellen nem lát okot az eljárás megindítására. A végzésről a francia nemzeti bank képviselőit is értesítették, akik nem vettek át a vád képviselőtét. Így Teleki a főtárgyaláson nem fog szerepelni, mint vádlott.

A főtárgyalás előkészítésére a rendőrségről az összes bűnjeleket, amelyeknek súlya három és fél métermázsá, átvitték az ügyészségre.

A miniszterelnökkel folytatott tárgyalás előtt Pesthy igazságügyminiszter szombaton és vasárnap délelőtti órák hosszat tanácskozott Thimkó koronaügyész-helyettesel valamint Sztrache Gusztáv főügyéssel.

Sztrache az újságíróknak a tanácskozás után kijelentette, hogy a frankügy péntekre kitűzött főtárgyalásának elhalasztásáról szó sem lehet. A főügyész valószínűnek tartja, hogy a főtárgyalás három hét alatt be fog fejeződni, mert Töreky tanácselnök semmiesetre sem fogja megengedni, hogy a vallomások során a tárgytól eltérjenek.

Sztrache főügyésznek ezt a kijelentését egy értelmezik, hogy a bíróság a politikai kérdések tárgyalását nem fogja megengedni.

Pasics Nikola szenvedélyei: az ásványtan és a geográfia

„Sajnálom, hogy Rada fiam hűtlen lett a művészethez...” — mondja a volt miniszterelnök felesége

Pasics N. Gyurgyina, a volt miniszterelnök felesége, a Vreme husvéti számában érdekes emlékeztetést közöl magáról, a férjéről és a fiáról, Pacics Nikoláné ma ötvenhat éves, Oroszországban, az Azov-tenger közelében született, apja Dukovics Alekszandar kereskedő volt, aki később olasz földön, Firenzében telepedett le családjával.

Firenzében ismerte meg Pacics Nikola feleségét, a művészetekért rajongó és titokban költenényeket írogató Dukovics Gyurgyinát. A megismerkedést követő tizedik napon már megesküdtek a firenzei orosz templomban.

— Nem vette rossz néven — mondja Pacicsné a férjéről — hogy művészetimádó voltam, sőt ez tesszt is neki. Az ő szenvedélye az ásványtan volt. A köveket szerette nézegetni, jorgatni, lapén vizsgálni, nagyokat gyalogolt, hogy bejárja a terénmet. Hát még a földrajzot hogyan tudja... Olyan jól ismeri az országot, a helységeket, minden folyót.

— Ennek, láttam később, sok hasznát vette a határok megállapításánál. Minden darabka földről tudta, hogy mit ér, tudta, mit lehet átengedni és mit kell követelni. Most is, néztem a francia Rivierán is, a hogy telehordja a szobát kövekkel és nagyítóval vizsgálgatja őket. Ez az ő passziója. De van neki még egy: térképeket olvasni. Mennyi mindentéle térképtünk van, talán egy egész szobára való! Egészen

belemertül a mappákba, mintha mindig egyik csupa élet volna. Mindig ilyennek ismertem.

— Látja, művész ő is, a maga módján. Hát ilyen összhangban kezdődött a mi együttes életünk, amelyet csak a hivatalos táviratok, meg a kormányválságok zavartak örökre. Már a nászúton kezdődött. Londonba indultunk és Párisból vissza kellett fordulnunk, mert valami távirat érkezett Beogradból.

— Szerbiában a sors viszontagságai között tolyt az élet. De az, aki illozotikusan fogta fel az életét, nyugodtan és békésen viselhetett el minden csapást. Ilyen volt az én életem is. Visszavonult és családi. S én csak azt sajnálom, hogy Rada fiam nem fejlesztette tovább szép festő-és szobrász tehetségét. Egy szép hajlamhoz vált hűtlené... de én hiszem, hogy vissza fog egyszer térni a művészethez, mégis...

Ezeket mondta Pacicsné, a feleség és anya, míg férje lázas tanácskozásokat folytatott egymásután érkező politikai barátival. Készült a legújabb és talán legnagyobb harcára.

ENGLESKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadzica 18.

Mértékosztály legfinomabb tértiruhákra Fehérnemű mérték után

Különlegesség! Kész angol ulsterek, raglánok, eredeti „Burberys” esőkabony Sportruházati különlegességek 3310

Esik a dinár

Bankkörökben nem számítanak további áresésre

A dinár kurzusa Zürichben s a külföldi tőzsdéken néhány hét óta, ha nem is aggodalomkeltő tempóban, de állandóan esik. Két hónap alatt Zürichben 9.25-ről 9.10-re esett le a dinár s ez a 15 centimes áresés már olyan jelentékeny, ami gondolkodásra kényszeríti a gazdasági köröket.

A dinár áresését különbözőképpen magyarázzák. Mértékadó helyen azt állítják, hogy a külföld bizalmatlan főleg az adózási viszonyok miatt Jugoszláviával szemben, sorra visszautasítja a jugoszláv hitelígényléseket s ez okozza a dinár áresését. A dinár lemorzsolódásának semmiféle logikailag megmagyarázható oka nincs, az áresés most ép oly meglepetésszerű, mint amilyen volt a múlt évben a dinár hirtelen emelkedése.

Megállapítható, hogy a belföldi gazdasági életben semmiféle konsternációt nem okoz a dinár esése. Bankkörökben tudják, hogy a Narodna Bankának megfelelő idegen valuta készlete van, minden valutaigénylést kielégít, úgy hogy katasztrófális árzuhanástól nem lehet tartani. Egyes pénzintézetek mégis számolnak azzal, hogy ha a dinár arfolyama még valamivel esik, a közönségben esetleg pánik lép fel s ezért üzleikörükbe külföldi mintára felvették az árfolyam biztosítást is. Azok a kereskedők, akiknek később lejáró külföldi tartozásaik vannak, biztosítást köthetnek a bankkal s a biztosítási díj lefizetése ellenében nem viselik a dinár eséséből előálló esetleges veszteséget.

Magyar pap

a román király ebédjén

Új kurzus Erdélyben a magyarokkal szemben

Bukarestből jelentik: Makkay Sándor, az ujonnan megválasztott erdélyi református püspök hivatalos beiktatása szombaton folyt le fényes ünnepségek keretében a román király cotrocenói palotájában.

A püspöki autó egy órákor érkezett meg a királyi palotába, ahol nyomban ezután megjelent Goldis László kultuszminiszter is. A román király a legbarátságosabban fogadta a püspököt és hosszasan elbeszélgetett vele. Majd következett az eskümlinta aláírása, melyet előbb a miniszter, majd a püspök s utána a két egyházzondnok és a bukaresti esperes írtak alá. Ezzel vége volt a szertartásnak. A püspök ezután román nyelven üdvözölte a királyt, megköszönve a megerősítést s biztosítva az uralkodót és trónját az egyház és hívei hűségéről. Majd rámutatott azokra a körülményekre, amelyekben a magyarság és a református egyház él és kérte a király támogatását a magyar vallásosság és a magyar kultúra fejlesztésére.

Erre a király a legközvetlenebb melegséggel válaszolt a püspök szavaira. Szavaiból ki lehetett érezni a magyarság iránt érzett rokonszenvét s megígérte a püspöknek, hogy a nemes magyar népet és annak vallási és szociális törekvéseit támogatni fogja. Majd a király így fejezte be szavait:

— Püspök ur, ezuttal én kérem támogatását és közreműködését, nem csupán az egyházi kérdéseket illetőleg, hanem a szociális rend fenntartásában is. Ebben a telkiállapotban kérem Önt, vigye el híveinek atyai üdvözlétemet. Ugy a püspök, mint a jelenlévők meghatva néztek az uralkodóra, kinek őszinte, szeretetteljes szavai mélyen meghatották őket.

Ezután megkezdődött a kihallgatás, ahol a király nagyon melegen érdeklődött a református egyház ügyei iránt. A kihallgatás után a román király meghívta a református papot, hogy vegyen részt vele és családjával a családi ebédjén.

Életfogytiglan!

A semmitűszék helyben hagyta a belacrkvai hitvesgyilkos lakatos büntetését

A novisvádi semmitűszéken Dimsics Alekszandar semmitűszéki elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta Dengl Ádám belacrkvai lakos bűnjegyet, aki 1924 karácsony estéjén hét késszurással megölte feleségét.

Dengl Ádám belacrkvai géplakatos végigharcolta a világháborút és amikor onnan visszatért Belacrkvára, megismerkedett Kratz Katalinnal, egy belacrkvai leányval, akit 1920-ban el is vett feleségül. Házasságukból két gyermek született és eleinte zavartalan boldogságban éltek, de utóbb a házastársak közt mindgyakoribbak voltak az ellentétek, mire a felesége elhagyta. Dengl sehogysem tudott a változott helyzetbe beletörődni, folyton az asszony után járt, kérlelte, hogy térje vissza, vagy legalább is adja vissza a gyerekeket, akik nélkül nem tud élni. Az asszony azonban hajthatatlan maradt.

1924 karácsony estéjére Dengl nővéréhez volt meghíva, ahol karácsonyfát is készítettek és odavárták Dengl két kislányát is. Dengl elment a feleségéhez és kérte, adja ki a szent estére a gyerekeket, hogy elvihesse a karácsonyifához, de az asszony ridegen elutasította. A kétségbeesett ember erre elment lakására, felkapott egy rohamkést és elrohant a feleségéhez. Amikor a felesége háza elé ért, az asszony ép kijött a kapun. Dengl a rohamkést kétszer beleszurta az asszonyba, aki még az éjjel behalt sebébe.

A belacrkvai kerületi törvényszék múlt évi április elsején tárgyalta a lakatos családi drámáját és Dengl Ádámot, aki folyton azt hajtogatta, hogy gyerekei nélkül nem tud élni és kétségbeesésében követte el a tettet, tizenöt évi fegyházra ítélte.

A novisvádi felelviteli bíróság a büntetést március 4-én életfogytiglani fegyházra emelte fel.

Amikor a felelviteli bíróság elnöke, dr. Gyurgyev Bogdán közölte a csak németül beszélő Dengl Ádámmal a súlyos ítéletet, Dengl sírva könyörgött a bíróságnak, ítéljék halálra. Csak

nagynehezen lehetett lecsillapítani. Úgyvéde ezután semmiségi panaszt jelentett be.

A semmitűszék elvetette a semmiségi panaszt, mert habár Dengl erős felindulásban követte el a tettet, ez a felindulás nem volt oly erős, hogy a bíróság azt olyan enyhítő körülménynak tudta

volna kvalifikálni, hogy a legmagasabbban tíz évi fegyházban megállapított enyhébb büntetést tudta volna alkalmazni és Dengl tettetét nem azonnal, felindulásában követte el, hanem később magához véve, apósa házába ment, ott órákon át lesekedett és csak akkor követte el.

Csinosítják az uccánkat

A madár- és cserepesznyeafa itt posztolt mindmáig a házuk előtt, szemben az ablakkal, mint egy lelkiismeretes rendőr. Nem mozdult el a helyéről soha egy tapodtat sem, ő határozottan nem volt kíváncsi természetű, addig nyugtázkodott, ameddig a takarója ért, csipettel se odébb. Nem érdeklődött a szomszédok ügyes-bajos dolgai iránt és nem csinált pletykát a mosónék ádáz panaszából, amelyek pedig már sokszor átlépték a becsületsértés Rubiconját. De a legesudálatraméltóbb az az anyagi türelem, ahogy állt egyhelyben, mint a cövek és egyetlen egyszer sem fakadt ki: »ma már eleget ácsorogtam itt, ácsorogjon most hát más is!«

*

Ha jött a tavasz kibontotta roppant zöld ernyőjét és a finom, puha árnyékban megpihentek a fáradt konfliktusok, megálltak kifújni magukat a rohanó biciklisták és az uccafagyaltáros is itt kötötte legényesebb üzleteit a felhevült ifjúsággal. Nagy forgalomnak örvendett a vén madár- és cserepesznyeafa, az öszszes bazárosok irigyelték ezért a sok jövésmenésért, sőt még a példabeszédekbe is belekerült: hűres egy fa volt, minden bizonnyal. A cserepesznyeafát gyerekkorunkban persze mi is lekopaszítottuk, nemcsak a verebek, mert a verebek voltak a rendes délutáni társasága. Vendégszerető és nyájas házigazda tudott lenni a madár- és cserepesznyeafa, az ilyen zsurokra feltárlta az egész éléskamráját és folyton kínálta nagyből vendégeit:

— De tessék kedvesem, ugyan kóstolja meg még egyszer!

Igy előzékenykedett mindig. A legideálisabb dzsentlemen még a nyomába se férhetett a mi cserepesznyeafánk. A verebek persze nem fizettek a lakomáért, mert a veréb egy szegény fa-

mília, nincs soha egy fityingjuk se, se készpénzük, se ingóságuk, de annál művészebben értenek a locogáshoz és a hazudozáshoz és telmesélték a madár- és cserepesznyeafa fejét a világ csudáiról, a tengerről és az erdőkről. A cserepesznyeafa egyszer sem nyilatkozott még titkos vágyairól, de azt észrevettük, hogy sokat ábrándozott és ilyenkor májusban, ha leszállt az este, szivrepesztően nyögdecselt és sóhajtozott az éjszakába. A kevésbé büszke bárnnyelők néha leereszkedtek hozzá siklórepülésel és a fülébe sugdolóztak rejtélyes üzeneteket. A felhők a tenger fiait voltak, gögös, finom teremtesek és a madár- és cserepesznyeafa örült ennek az előkelő barátságának. Elvégre az ő családija se utolsó, közvetlen rokona a ropogóscserepesznyeafának és a spanyolmeggynek, amelyek a nagy urak kertek mélyén tanúznak és külön kertészek vannak kirendelve a személyi szolgálatukra.

*

Ma délelőtt kissé elszunyókált a vén madár- és cserepesznyeafa, behunyt szemekkel bóbiskolt a verőfényben, amikor félálomban hirtelen meghallotta az eresz alatti veréb kétségbeesett jajveszékelését:

— Végünk van! Végünk van!

— Mért lenne végünk! — kérdezte bosszankodva, hogy felzavarták.

És ekkor észrevette, hogy a lábainál két napszámos dolgozik, ásókkal. Jobbra, az árnyék hűsében egy barna szekér állott, amelyről egy fiatal, káros vadgesznyeafa lábai lógtak le. Talán két éves lehetett mindössze, vagy még annyi se, de kétségtelenül kiskorú volt.

Éppen deket harangoztak, mire a napszámosok elkészültek a furkálással. Kiemelték gyöngéden a földből, aztán ki a lábát, ki a fejét fogta és ráteették a sze-

kérre a vén alamuszit. A cserepesznyeafa belesurgult az ijedelembe.

— Hátha csak egyszerű áthelyezésről van szó? — próbálta megnyugtanni önmagát — hisz bizonyára méltányolják évtizedes érdemeimet. Lehetséges, hogy engem is lepitettek volna. Nem én nem lehetek B-listás!

Szegény madár- és cserepesznyeafa, itt rostokolt hosszú esztendőken át, az unalmas házak között, kémények füstjétől, portól, hőségétől védte a háziur tüdejét, a nagyságos aszony butorait, szőnyeget, ezer és ezer ellátatlan verebet kóstolt ki kövérré és most anélkül, hogy tekintettel lennének a becsületben megőszült aggastyán multijára, kirgatták, mint a rongyot. Sőt! Azonnyombari feldarabolták és vénhedt, köszvényes gyökereit, a görcsös tyukszemével együtt, szétosztották a bámész szegény nép között. A verebekbe belefojtotta a szusz a felháborodás:

— Nahát! — tört ki a legedzettebb lélekjelenetű — ez igazán disznóság! — és a többiek mind egyhangulag utánazúgták:

— Nahát! Ez igazán disznóság! Ez a taknyos jövevény kipurja a mi öreg barátunkat! — és verébünödra méltó kifejezést adtak felháborodásuknak.

Talán még ki se lehetne teljesen a lelket. Hült tetemének hófoka talán még nem is súlydát egészen a zéró alá, amikor...

*

A fagyaltos éppen most futott be a kétkerekű kordójával. A süldő kis vadgesznyeafát már beállították az öreg nyomdokaiába — mert a fák nemzedékről nemzedékre szigorúan egymás nyomába lépnek — és a fagyaltos bohókásan megrázta a csöngőjét. Csak a bárányok és a sladoledek rendelkeznek csengettyívél, ezért olyan fenemód büszkének a fagyaltosok. Kicsit csodálkozott, hogy a vén árnyékot nem találja a helyén, majd szépen odakéredzkedett az új fa alá, amely nyájasan és hízelve hajlongott előtte a friss szélben, mint a kezdő boltosok, ha vevő áll a pultjuk mellett. Aztán jött a biciklista és ő is a fiatal vadgesznyeafa ajánlatait fogadta el. A gyerekek már kőkötölték vele az ablakból és délután pedig a verebek a legudvariasabb formák között bejelentették nála első vizitjukat. *
Tamás István

Tündérmese

Irtá: Illy János

Az öreg zihálva, nyögve próbált föl-tápászkodni a szakadt, vén karosszékéből, bénaságba sorvadtt életének kijelentő börtönéből. Ujra csak visszagyógyott. Hiába, nem könyörül már rajta semmiféle irgalom. Délután látta, mikor az ablak alatt elhózták a koporsót. Simára gyalult, fényes, fekete koporsót. Az aranybetűk megvillantak a földén. Futón, nehéz könnybecsuklón a nevet is elolvasta. Odabent az első szobában emberek durva kézzel, talán kiégétt, hideg szívvél most fektetik le csöndes síri ágyára az ő feleségét. Hogy így idesorvasztotta a sors ehhez a szörnyű szezhez?... Legalább még egyszer láthatná kihült vonásait annak az arcnak, amelyet az élet pirosító teljességében annyiszor csókolt. De nem tud fölkelni! Nem is kívánhatja, hogy odacipeljék. Különösen ezektől nem, ezektől a rettenetes gyerekektől! Olyan szemdöfést kapna attól a nagy darab fiutól, hogy menten beléfulladna a könyörgő szó. Holnap lesz a temetés! Örökre rázárták azt az irgalmatlan, fekete fődöt az asszonyára és ő még bucsut se vehet tőle.

Odaát gyertyákat gyújtottak a koporsó mellett. A fényük cikkázva táncolt rá az ajtó üvegére. Az öreg fölillegyelt a sötétben. Legalább az idehulló, koldus kis fényben akarta fölolvastatni a bánatát.

A kis szöszke unoka most robbant

be az ajtón. Ijedt, fehér arccskája kérdőn meredt a nagyapjára. Ő volt az egyetlen, aki néha mécsesét gyújtott az öreg bénaságba roskadt, fénytelen életében.

— Nagyapó, elhozták a fényes, fekete koporsót! Most fektetik bele nagyanyót! Nénik vannak ott! Sírnak is!

Az öreg remegő keze lenyúlt a kis szöke farkocsra. Nehéz könnye végtesurgott az arcán.

— Sírnaknak is, mert nem volt olyan asszony több, mint a te nagyanyukád, tudod-e?

A kisleány hangtalanul rázta meg igenre a fejét és egy kis zöld levélkével babrált. Oda is szorította a szája-cskához, hogy szétpukassza, úgy ahogy kinn a réten szokta. A játék pajkos, rakoncátlan kis ördöge ott motoszkált a szívében, mint egy nyugtalan kis manó.

Egyszerre csak fölkapta az arcát nagyapóra, a szeme frissen, kéken nevetett.

— Nagyapó, mondj egy tündérmesét!

Az öreg megingatta a fejét. Szomorúan, mint az utolsót kongató harangnyelv.

— Nem, édes gyerekek, máma nem!

A kis szöszke unoka elbiggyedt szájával nézte nagyapó ráncos, sárga kezét, amint ott reszkett a takarón. Azután hirtelen, szinte szélesvidáman fölkapta magát és kirohant a szobából. Egy üveggel tért vissza. Valahonnan az apuka fiókjából csepett ki. Senki se vi-

gyázott most rá. Pálinka volt az üvegben. Sokszor szokta ő így suttyomban, lopva idehozni nagyapójának. És nagyapó mindig szép tündérmesét mond, ha remegő kezével odaviszi a szájához és megcsókolja az üveget. Talán iszik is belőle, ő bizony nem tudja, csak annyi bizonyosodott meg benne, hogy még soha olyan szép tündérmesét nem hallott, mint anulyet nagyapó mond ilyenkor. Még apa, meg anya se tud ilyen.

Nagyapó riadtan tolt el magától az üveget.

— Nem, no! Mára nem! Nem szabad! Nagyanyó meghalt, meghalt a tündérmese is!

Nagyapó megtört, könnyfátyolos tekintete rátapadt az üvegre. Hirtelen legyűrte a lelke riadt, lázadó feldöbbenését. Reszketőn, tétován nyúlt az üveg után. Föltépett szívének sajgó, uttalan bánatában mohón vitte a szájához. Nagyot huzott belőle. A szeme kifényesedett. A könny mintha gyémántcseppé nemesült volna. Reszkető szája rátapogatott az agya fölmozduló, színes mesélő erejére. Nagyanyóról mesélt. Ő volt a tündérkirálynő. Csodálatos, fényes élete, mint a tündérmese... A legszebb tündérmese... Az ő életének ragyogó tündérmeséje...

És folyt ajkáról a szó. Az este lassan leeresztette suhogó, fekete szárnyát a szobára. A kis szöszke unoka elaludt az ülésben. Tovább álmodta a mesét.

Durva szó riasztotta föl az öreget, meg a kis unokát.

— No, szép dolog! Nagyszerűen

vagytok itt hármásban! A nagyapád, te, meg a pálinkásüveg! Nem szégyelli magát! Most, mikor odaát holtan fekszik az öregasszony, maga itt iszik!

Nagyapó szeme riadtan kapaszkodott meg a veje fölgerjedt arcán.

A fiu indulatosan legyintette bele a kezét a levegőbe.

— Eh! Mit is akarok én magatól! Bár inkább magát vitte volna el az a kegyetlen kaszás, mint ezt az öregasszonyt, aki még a légynek se vétett!

— Hát én... én talán... — akadozott föl nagyapóból gyáván a szó.

De ezt már a fiu nem hallotta. Becsapta maga után az ajtót, úgy hogy zengett tőle a ház.

Csak a kis unoka jegyezte meg forró kis gyerekfejében a rettenetes szavakat, amiket az apja mondott nagyapójának. És másnap, mikor a tömjénfüst már elszállt az udvaron, mint lengő selyemfátyol, a gyászmenet már kifelé fordult a kapun, kis keze görcsösen szorult rá a nagyapó térdére, ott, a kopott, öreg karosszékben.

— Nem, én nem engedem elvinni nagyapó!

Riadt szeme utánaszállt a kifelé vonuló gyászolóknak. Könnyben uszó tekintete fölkönyörgött nagyapó megtört, fájdalmas, öreg arcára, amely most a gyász sápadt fényében világolt, mint egy fáradt, utolsót lobbanó mécses.

— Nagyapó! — szakadt ki kis szívéből a szó. — Mondj nekem... tündérmesét!

A kormány nem marad sokáig a helyén — mondja Pribicsevics

Tiszta és szabad választásokat követel, hogy a király lássa az igazi népakaratot — „Ha az uralkodó jónak látja, én következem” — A független demokratapárt novibecseji gyűlése

Becserekről jelentik: Pribicsevics Szvetozár, a független demokrata-párt elnöke bánáti agítációs körúti során hétfőn délután fél négy órakor érkezett meg kíséretével Novibecsejre, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Pribicsevics Szvetozár megérkezése után nemsokára megnyitotta a népgyűlést dr. Pivnicki Jócó közjegyző, utána pedig Radivojevics Szvetozárt választották meg elnöknek.

Ezután Pribicsevics Szvetozár emelkedett szólásra és nagy éljenzés után kezdte meg beszédét.

— Ez a mai népgyűlés — mondotta Pribicsevics — a hetvenedik azóta, amióta az országra káros megegyezést a radikálisok és Radicsék létrehoztak. Én nagyon sokszor megmondottam a parlamentben és azon kívül is, hogy ez a megegyezés csak káros lehet az országra és az ország konszolidációjára, ami egészen rövid idő alatt be is következett. Az ország irányításától elvonták Pasicsot és Radicsot is.

Nagyon veszélyes politikának tartom a radikálisok részéről, hogy valahányszor taktikájukat kellett igazolni, mindannyiszor a király nevét használták fel agítációs eszköznek.

Milletics Krszta súlyos vádakkal illette az elmúlt napokban Nincses külügyminisztert és Mucsimovics belügyminisztert, akiknek szemrehányást tett azért, hogy vezérük ellen törtek. Pedig ha Pasics annak idején Nincseset nem károgha fel, akkor mandátumot sem kaphatott volna. A korrupció előbb-utóbb súlyos katasztrófákra fog vezetni. Amíg Radicsék ellenzékben voltak, addig írásos dokumentumokkal tanúsították államellenességüket, míhelyt azonban beléptek a kormányba, ezek a dokumentumok eltűntek, ami szintén annak a jele, hogy aki a kormányban helyet foglal, az már szabad kezét nyer a panamázásra.

— Az ugynevezett megegyezés kormányra nyolc hónap alatt kétharmad többséggel semmit sem tudott végezni. Eddig a két párt-vezérel voltak a kormányban, mit várunk mostan a pártok végrehajtótól? Mert Uzunovics és Radics Pavle csupán ínsai Pasicsnak és Radics István mesternek.

Ez a kormány nem marad sokáig a helyén és utána nem alakulhat olyan kormány, amely a mai parlamentben munkaképes lenne. Választásokra kerül a sor és én követelem, hogy tiszta és szabad választások legyenek, hogy a király lássa, mi az igazi népakarat.

A Vajdaság sérelméről beszélt ezután.

— A Vajdaság népe — mondotta — mávelt, kulturált és megérdemli, hogy választott közigazgatási tisztviselői legyenek. Most azt látjuk, hogy csupán nyakára ültetett komisszáriusai és tisztviselői vannak. Ez az állapot tűrhetetlen és ezt nem fogjuk tovább tűrni. Az adóanomáliákat csak az egységes adótörvénnyel lehet megszüntetni, de amíg ez a törvény elkészül, addig még sok víz fog lefolyni a Dunán és a Szávan.

— A független demokrata-párt csak akkor fog más párttal együtt haladni, ha a vezetőszerp a miénk lesz, mert nekünk volt igazunk.

Nem Pribicsevicsnek kell mennie a radikális-párttal, hanem a radikálisoknak kell Pribicsevicsrel jönni. Miután belátták, hogy Radicsal nem lehet együttműködni, engedniük át

nekem a vezetést.

— Az állam érdekei követelik, hogy parasztpolitikát vezessünk be. Ez azonban nem lehet a Radics-féle nagybirtoke-politika. A földműves-párt politikája sem helyes, mert ez a párt se Pasicssal, se Davidovicssal, se Radicsossal nem tudott megegyezni, csak éppen a németekkel. Az sem parasztpolitika, ha tízenhárommilliót vesznek be a néptől és ebből a földműves-

A magyar párt az állam ellen van — mondja Pribicsevics Szvetozár

A népgyűlés után Pribicsevics Szvetozár fogadta a Bács megyei Napló munkatársát, akinek kérdéseire figyelemreméltó nyilatkozatot tett.

Arra a kérdésre, hogy egész népgyűlési beszéde folyamán miért nem szölt Jovanovics Ljuba ügyéről, Pribicsevics a következőképpen válaszolt:

— Jovanovics Ljuba gyöngy ember, akit senki sem fog követni. Olyan, mint egy száraz ág, amelyet lefűrészeltek egy nagy fárról.

— Van-e kilátás arra, hogy miniszter urnak hamarosan módjában lesz eszméit a hatalom polcáról megvalósítani?

— Addig nem, amíg a mai megegyezéses politika teljesen le nem

osztály szükségleteire csak két százalékot fordítanak. Beszédét a király és a nemzet éltetésével fejezte be.

Boskovics Dusan képviselő beszélt ezután, aki élesen bírálta a vajdasági közigazgatási állapotokat és az címült választásokon alkalmazott módszereket. Végül Zsivanovics Voja tábornok és Boszovics Grigorije délszerbiai képviselő, a Politika vezércikkírója szólt fel és ezzel a gyűlés véget ért.

járta magát. Azután új iránynak kell jönni s ha a korona jónak látja, nincs kizárva, hogy én következem, akiknek az események mindenben igazat adtak.

— Van-e kilátás arra, hogy a Pribicsevics-párthoz más parlamenti csoportok is csatlakoznak?

— A radikális-pártból és a Davidovics-pártból valószínűleg több képviselő fog hamarosan hozzánk csatlakozni. Bizonyos, hogy ha új választások lesznek, a független demokrata-párt az egész országban és itt a Vajdaságban is jelentékenyen meg fog erősödni.

— Mi a véleménye miniszter urnak

az agrárreform kérdéséről?

— Az agrárreformot eddig teljesen elhívták, ezen csak új törvénnyel lehet segíteni.

— Kell-e miniszter ur véleménye szerint földet adni a kisebbségeknek?

— Ez nem kisebbségi, hanem államkérdés. Magától értődik, hogy a magyarok is igényelhetnek földet, de az opportunitás kérdése, hogy milyen sorrendben kapjanak. Természetesen taldhatja mindenki, hogy ha például az albán határon osztok földet, akkor nem fogom elsősorban az arnautáknak adni. A Vajdaságban először is a dobrovójácokot kell ki-elégíteni, hiszen még a szerb föld-igénylők sem kaptak valamennyien.

Ha a magyarok a magyar pártban szervezkednek, úgy vélem, nem kaphatnak földet, mert a magyar párt az állam ellen van, éppugy mint minden más nemzetiségi párt, például a szerb párt is.

— Azt hiszem, ma vagy holnap az állam kénytelen lesz erőlyesen fellépni az ilyen pártokkal szemben.

— Romániában is van szerb nemzetiségi párt — jegyezte meg munkatársunk.

— A romániai szerb párt csak demonstrálja, hogy a szerbek élnek, de eszébe sem jut, hogy ilyen úton a szerbesség az államtól földet kapjon. Ha a magyarok megelégszenek az-azal, hogy annyit kapjanak, mint a szerbek Romániában, akkor nem bánom, alapítsanak akár száz magyar pártot is.

Pribicsevics nyilatkozata, amelyben különleges fel fogását és egészen originális eszméit őszintén feltárta, ezzel befejeződött.

Kitört az általános sztrájk Angliában

A kormány a szakszervezeti főtanács előzetes határozata miatt megszakította a tárgyalásokat a bányászokkal — Széleskörű intézkedés az élelmezés, világítás, közlekedés és közüzemek biztosítására — Baldwin, Churchill, Thomas és Lloyd George beszéde az alsóházban

A kormány kihirdette az ostromállapotot

Londonból jelentik: A béketárgyalások a kormány és a szakszervezeti igazgatótanácsának tagjai között szombaton estétől rövid megszakítással, hogy valamennyien kipihenhessék magukat a részvevők, hétfő reggelig tartottak s nem vezettek eredményre, mert a londoni újságszedők megakadályozták a Daily Mail megjelenését s ezt a körülményt Baldwin hadüzenetnek tekintette.

Nyomon követte a tárgyalások meghiúsulását, hogy

a szakszervezeti kongresszus végrehajtó tanácsa vasárnap este kiadta az utasítást az általános sztrájkra

A kormány a sztrájkhatározat visszavonását követeli

A határozat hírére a kormány hivatalos nyilatkozatot tett közzé, amely közli, hogy a május 1-ig folyósított állami szubvenciókat tízennégy nappal meg akarták hosszabbítani. Mivel azonban a szakszervezeti kongresszus igazgatótanácsa időközben általános sztrájkra szólította föl tagjait és ez a merev ellenállás a Daily Mail szedőszemélyzetének nagyrésztét talckapásra bírta, ami által a sajtószabadságon sérelem esett.

Baldwin ragaszkodik ahhoz, hogy mielőtt a kormány újabb tárgyalásokat kezdene a két fél között, a szakszervezeti kongresszus igazgatótanácsa vonja vissza az általános

és ennek kapcsán a bányamunkások elutasítottak minden olyan közvetítő javaslatot, hogy ideiglenes bérskála és ideiglenes munkaidő alapján dolgozzanak a bányáipar szanálásálg. A szakszervezeti konferenciában egyesült kétszáz szakszervezet végrehajtóbizottságának ülésén

3.650.000 tagot képviselő szakszervezetek kiküldöttel a sztrájk mellett foglaltak állást.

Fenntartással éltek 45.900 szakszervezeti tag megbízottai és 319.000 tagot képviselő szakszervezetek nem képviseltették magukat.

akciót eltiltott.

Az igazgatótanács ülése, amelyről ez a levelet küldték Baldwin miniszterelnöknek, hétfőn reggel ért véget.

Mi történt a Daily Mail-nél?

A Daily Mail nyomdájának személyzete felszólalt a lapvállalat vezetőségénél, hogy az újság vasárnap reggeli számának vezércikkje

éles támadás a munkásszervezetek ellen és nem volt hajlandó a cikket megfelelő módosítások nélkül ki-szedni.

A főszerkesztő visszautasította a követelést, mire a szedők legnagyobb része a többi személyzettel együtt kivonult és a lap nem jelenhetett meg.

A sztrájk általános lesz

Azt a határozatot, hogy keddre valamennyi üzemben kihirdetik a sztrájkot, ha a bányamunkásokkal nem jön létre a megegyezés, megelőzte valamennyi szakszervezet határozata, amellyel a szakszervezeti tanácsnak megadnak minden felhatalmazást.

A sztrájk ki fog terjedni a vasútra, a vízi és a szárazföldi szállításra, a dokkokra, a szedőkre, beleértve az újságszedőket, a fém munkásokat, a vegyészeti gyárak munkásaira és az építőmunkásokra, kivéve a kórházak építésénél foglalkoztatott munkásokat. A villamossági és gázgyári munkások szakszervezete az ipari üzemekről megvonják az áramot,

az igazgatótanács minden felelőtlen

csak az élelmiszerek ellátását biztosítják.

A jelek szerint valószínűnek látszik, hogy a sztrájk hosszú ideig fog tartani. Mindkét fél nagy előkészületeket tesz. A munkások elsősorban sztrájkot akarnak előidézni, hogy a kormány és a munkaadók kezéből a sajtóagitáció hatalmas fegyverét kicsavarják. A sztrájk ezzel politikai élet-halál harccá fejlődik, mert a kormány azt hirdethetné, hogy a szakszervezetek gazdasági munkája mögött a munkás-ság politikai aspirációi rejlenek.

A kormány már eddig is messzemenő intézkedéseket tett.

Hétfőn reggel az összes szabadságon levő tengerészeket és katonai személyeket nyílt parancsai behívták.

A dormuthi kikötőben veszteglő hajók legénységének megtöltötték a partraszállást és az utra készülő Atlanti-óceáni flottát visszarendelték.

Londonban vasárnap tejközpontot állítottak fel a főváros tejjelátvitelének biztosítására.

Az élelmiszerek ára máris emelkedik és rohamos drágulásra van kilátás.

A Hyde parkot vasárnap éjjelkor elzárták, mert az esetleges általános sztrájk esetén a kormány itt szándékozik London központi ellátását megszervezni.

Anglia és Wales különböző területeire tíz kormánybiztost küldtek ki, akik korlátlan felhatalmazást kaptak minden intézkedés megtételére, ami a sztrájkjal kapcsolatban szükségesé válik.

A kormány rendeletet adott ki, hogy a gáz és villamosáram fogyasztását minden üzemben az eddigi mennyiség ötven százalékára kell redukálni. Magánháztartásokban családankint egy métermázsza szénét fogyaszthatnak hetenkint.

A hadügyi kormány nagyobb csapatokat vont össze a lanchesteri, nordchumborlandi és skóciai helyőrségek megerősítésére.

Lloyd George vasárnap Cambridgeban tartott beszédében kijelentette, hogy a szénstrájknak semmi köze a kommunizmushoz, egyszerű gazdasági sztrájk-ról van szó, amelyet a rendes mederben fognak lebonyolítani. A szénkerületekben a nyugalom teljes.

A nagyarányúnak ígérkező sztrájk hírére

a világpiacra a font árfolyama meg-ingott.

A newyorki tőrszén, amely a font legfontosabb piaca 486.40-ről 485 tízenháromtizenhatodra esett a font. Zürichben is tapasztalható volt az esés, amennyiben a font sterling árfolyama 25.17-ről 25.10-re csökkent.

Vita a sztrájkokról az angol alsóházban

Az alsóház hétfői ülését óriási érdeklődés előzte meg. Több mint hatszáz képviselő jelent meg az ülésen és a karzatok is zsúfolva voltak. Baldwin, Thomas és Macdonaldot, amint beléptek az ülésterembe, párhívei élénk ovációkban részesítették.

Baldwin miniszterelnök az ülés megnyitása után szólásra emelkedett és letette a Ház asztalára az ostrom-állapotról szóló proklamációt.

Előterjesztést tett, hogy az alsóház írjon fel a királynak és ismerje el a feliratban az ostromállapot kiírásának szükségességét. Az előterjesztést az alsóház 308 szóval 108 ellenében elfogadta. 200 képviselő tartózkodott a szavazásnál.

A szavazás után Baldwin nagy beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy a helyzet lényegesen rosszabbodott, mert a viszony a bányamunkások és munkaadók között elemelkedéssé lajt.

A kormány vasárnap délután újabb intézkedéseket adott ki a bány-

munkásokkal, és közben a munkások megkezdtek terrorisztikus akciókat.

A szakszervezetek főtanácsa mellé-kormányra alakult, amely elrendelte az általános sztrájkot a munkások megkérdezése nélkül.

Baldwin azzal fejezte be beszédét, hogy meg kell találni a helyes utat és azon kell lenni, hogy az ellentétek a végsőkig ki ne éleződjenek.

Thomas munkáspárti képviselő szólalt fel ezután. A munkások tudják — mondotta — hogy a megmúlhatatlan gazdasági tényeket a sztrájk csak súlyosbíthatja. A szakszervezeti főtanács csak azt akarta, hogy a munkaadók ne éljenek a kizárás fegyverével és ne teremtsenek olyan atmoszférát, amelyben a

A kormány beszüntette a postai csomagforgalmat

Mint késő éjjel jelentik Londonból, a titkos tanács a király elnöklété alatt újabb ülést tartott. Este a kormány rendeletet adott ki, amelyben megtiltja az árufelhalmozást. Együttal

beszüntette a kormány a postai csomagforgalmat, hogy a vasutat teljesen az élelmiszerek szállítására lehessen használni.

A nyomdai munkások megakadályozták az Evening Standard egy cikkének megjelenését. Az egész országban

úriási az izgalom a készülő események miatt.

Lloyd George után Churchill pénzügyminiszter, majd ismét Baldwin szólalt fel, aki kijelentette, hogy

a kormány hajlandó új tárgyalásokat kezdeni, sőt a bányamunkásokat anyagi segélyben is részesíteni, ha a munkaadók és munkások meg-

egyeznek.

Az alsóház valamennyi szónokot néma csendben hallgatta végig.

A vasutas szövetség utasította valamennyi osztályát, hogy éjjelkor a leg-

nagyobb rendben szüntessék be a vonatjáratokat.

Uj tárgyalások indultak meg

Esté félútkor

újabb tárgyalások indultak meg a kormány és a szakszervezetek vezetői között.

Mindkét részről biznak a tárgyalások sikerében.

Kitört az általános sztrájk

Londonból jelentik: Az este 10 órakor megkezdett tárgyalások hajótörést szenvedtek. A sztrájk 12 órakor megkezdődött. Az alsóház ülését pár perccel éjjel előtt a sztrájk proklamálásának hírére elnapolták. Az esti lapok már nem jelentek meg. A vasutigazgatóság a személy- és áruforgalmat beszüntette. A kormány felhívta az autótulajdonosokat, hogy autójukat bocsássák az állam rendelkezésére.

A szuboticaí vasutigazgatóságon — mint ismeretes — a közlekedésügyi minisztérium rendelete már hetekkel ezelőtt vizsgálatot indult meg, amelynek során Kresedinac Svetislav miniszteri inspektor, a vizsgálat vezetője külön-

féle szabálytalanságokat állapított meg. A vizsgálat eddigi eredménye is általános feltűnést keltett, különösen akkor, amikor a szabálytalanságok elkövetésével gyanúsított magasabb rangú tisztviselőket fel is függesztették állásuktól. Néhány nappal ezelőtt már az volt a helyzet, hogy a vizsgálatot rövid idő alatt be fogják fejezni és annak eredményéről még e hét folyamán kimerítő jelentést tehetnek a közlekedésügyi minisztériumban, hétfőn délelőtt azonban váratlanul

szenzációs fordulat történt, amelynek fejleményei elé az összes érdekelt körök foszlott izgalommal tekintenek.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint Kresedinac miniszteri inspektor

állítólag olyan nagy méretű vizsgálatsnak jött a nyomára, amely több millió kárt okozott az államkincstárnak.

Néhány szuboticaí vasutigazgatósági tisztviselő ellen az eddig felmerült adatok szerint

az a hihetetlenül hangzó vád támadt fennforogni, hogy az államvasutak számára gondolt ezer vagon faanyag

eltűnt a kezükön.

A vizsgálat vezetőinek rendelkezésére álló adatok szerint a szuboticaí vasutigazgatóság körülbelül egy évvel ezelőtt árlejtsést hirdetett ezer vagon vasuti faanyag szállítására. A beérkezett ajánlatok közül a szlovéniai Jadrinocég ajánlata volt a legmegfelelőbb. A cég hajlandó volt az ezer vagon faanyagot hat és fél millió dinárért leszállítani és így a vasutigazgatóság meg is kötötte az üzletet a céggel. Néhány héttel később értesítés érkezett a Jadrinocégtől, hogy a rendelés átvételére küldjön ki a vasutigazgatóság bizottságot. Az értesítés után a vasutigazgatóság négy alantasabb tisztviselője le is utazott Szlovéniába a fa átvételére. A megbízott tisztviselők négy nap alatt elvégezték feladatukat és az átvételről szóló jegyzőkönyvekkel visszautaztak Szuboticára.

A vasutigazgatóság a jegyzőkönyvek alapján folyósította a cég részére a hat és fél milliót, azonban

mint most állítólag kiderült, a jegyzőkönyvek hamisak és a hat és fél millió dinárért még csak egy vagon fát sem szállított le az Jadrinocég.

Kresedinac miniszteri inspektor már le is utazott Beogradba, ahol jelentést tesz a vizsgálat újabb szenzációs fejleményeiről és utasításokat fog kérni az iránt, hogy a panamával meggyanúsított tisztviselők ellen milyen lépéseket tegyen. Ertesülésünk szerint az ügyet további in-

terjedés végett átteszik az ügyészséghez, úgy hogyha a többmillió-s csalás valóban beigazolódik,

több előkelő vasutigazgatósági tisztviselő letartóztatására kerül a sor.

Az ügy a vasutigazgatóságon óriási feltűnést keltett, azonban az a vélemény, hogy olyan nagy méretű visszaélésről, mint a vizsgálat adatai alapján gyanítható, szó sem lehet. Épp ezért kíváncsian várják a kínos ügy fejleményeit, amelyek egy-két napon belül be fognak következni.

Szomborból jelentik: A szombori pénzügyigazgatóság feljelentésére vasárnap délután letartóztatták Szilágyi Sándor odzsacsi adóhivatalnokot, aki hivatalos minőségében negyvenezer dináros sikkasztást követett el.

Szilágyi Sándort a szombori pénzügyigazgatóság azzal bizta meg, hogy Pirnica községben végrehajtás után szedje be a hátralékos adókat. Szilágyi azonban az adózóktól nagyobb összegeket hajtott be, mint amennyire a ténylegesen követett adók rugtak. Az így befolyt pénzekről szabályos nyugtákat állított ki, de az adófizetési naplóba csak az eredetileg esedékes összeget vezette be. Így több mint negyvenezer dinárral károsította meg a község lakosságát.

A pivnicaiak sokallották a horribilis hátralékos adókat és panaszt emeltek a szombori pénzügyigazgatóságnál. Bogdanics Cseda szombori pénzügyigazgató kiküldte Gyukics Jován központi ellenőrt a községbe, hogy az adóbehajtásokat revideálja és megindítsa az eljárást. A vizsgálat során a gyanúsított tisztviselő tagadott és azzal védekezett, hogy a gyors munkában tévesen állította ki a nyugtákat. Később bevallotta, hogy a sikkasztást tervszerűen követte el és az így egybegyűlt pénzt a saját céljaira fordította. A sikkasztó tisztviselőt vasárnap letartóztatták és még aznap átadták a szombori ügyészségnek.

Az alsóház hétfői ülését óriási érdeklődés előzte meg. Több mint hatszáz képviselő jelent meg az ülésen és a karzatok is zsúfolva voltak. Baldwin, Thomas és Macdonaldot, amint beléptek az ülésterembe, párhívei élénk ovációkban részesítették.

Baldwin miniszterelnök az ülés megnyitása után szólásra emelkedett és letette a Ház asztalára az ostrom-állapotról szóló proklamációt.

Előterjesztést tett, hogy az alsóház írjon fel a királynak és ismerje el a feliratban az ostromállapot kiírásának szükségességét. Az előterjesztést az alsóház 308 szóval 108 ellenében elfogadta. 200 képviselő tartózkodott a szavazásnál.

A szavazás után Baldwin nagy beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy a helyzet lényegesen rosszabbodott, mert a viszony a bányamunkások és munkaadók között elemelkedéssé lajt.

A kormány vasárnap délután újabb intézkedéseket adott ki a bány-

terjedés végett átteszik az ügyészséghez, úgy hogyha a többmillió-s csalás valóban beigazolódik,

több előkelő vasutigazgatósági tisztviselő letartóztatására kerül a sor.

Az ügy a vasutigazgatóságon óriási feltűnést keltett, azonban az a vélemény, hogy olyan nagy méretű visszaélésről, mint a vizsgálat adatai alapján gyanítható, szó sem lehet. Épp ezért kíváncsian várják a kínos ügy fejleményeit, amelyek egy-két napon belül be fognak következni.

Negyvenezer dinárt sikkasztott egy hódsgai adóhivatalnok

Letartóztatták a sikkasztó tisztviselőt

Szomborból jelentik: A szombori pénzügyigazgatóság feljelentésére vasárnap délután letartóztatták Szilágyi Sándor odzsacsi adóhivatalnokot, aki hivatalos minőségében negyvenezer dináros sikkasztást követett el.

Szilágyi Sándort a szombori pénzügyigazgatóság azzal bizta meg, hogy Pirnica községben végrehajtás után szedje be a hátralékos adókat. Szilágyi azonban az adózóktól nagyobb összegeket hajtott be, mint amennyire a ténylegesen követett adók rugtak. Az így befolyt pénzekről szabályos nyugtákat állított ki, de az adófizetési naplóba csak az eredetileg esedékes összeget vezette be. Így több mint negyvenezer dinárral károsította meg a község lakosságát.

A pivnicaiak sokallották a horribilis hátralékos adókat és panaszt emeltek a szombori pénzügyigazgatóságnál. Bogdanics Cseda szombori pénzügyigazgató kiküldte Gyukics Jován központi ellenőrt a községbe, hogy az adóbehajtásokat revideálja és megindítsa az eljárást. A vizsgálat során a gyanúsított tisztviselő tagadott és azzal védekezett, hogy a gyors munkában tévesen állította ki a nyugtákat. Később bevallotta, hogy a sikkasztást tervszerűen követte el és az így egybegyűlt pénzt a saját céljaira fordította. A sikkasztó tisztviselőt vasárnap letartóztatták és még aznap átadták a szombori ügyészségnek.

CIRKUSZ

Avadász és a gramofon

A vadász ült méla lesben
Reggel négytől este hatig,
A lábát elszibbadták
S úgy érezte, hogy már toadt fatig.
Szorongatta a puskáját
S nézte, hogy nyólnak a rügyek,
Ez volt egész mulatsága,
Nincsen rá szó, hogy unta az ügyet.

Ahogy így ült, kispékkült
Magának egy vas ütletet:
A vadásztársnyájába
Legközelebb egy gramofont betett.
Éttől kezdve az unalmát
Ugy tűzte el szellemesen,
Hogy tethazta a gramofont
S Carusot hallgatott rókalesen.

Egyszer azután egy másik
Nimród urral összeakadt
És az rászólt: »De hiszen így,
Eljleszt kegyed a vadakatt!
Mire a vadász nyugodtan
Válaszolta emezeket:
»Szó sincs róla, sose hozok
Magammal modern tánc-lemezeket.«

GRAND HOTEL „BELLEVE” SPLIT
1926. tavaszi szezon az Adrián
46 modernül berendezett szoba. Klórendű kámaigények és ellátás.
Bőnyös árak. Nemzetközi tájékozódó hely.

HIREK

— **A postaügyi miniszter Zagrebban.** Zagreből jelentik: Superina Benjamin dr. postaügyi miniszter vasárnap reggel Zagrebba érkezett és a délelőtti folyamán a zagrebi posta igazgatóság munkáját vizsgálta felül. A postaügyi miniszter hétfőn reggel Sziszakra utazott, ahonnan hétfőn este tért vissza Beogradba.

— **A szuboticali radikális-párt előkészületei Pasics fogadására.** A szuboticali radikális-párt főbizottsága hétfőn délután három órakor a radikális-klub helyiségeiben ülést tartott, amelyen szervezkedési ügyeket tárgyaltak. Többek között elhatározták, hogy minden városi kerületet újraszervezzék és vasárnaponként gyűléseket rendeznek a város különböző részein és a tanyákon. Ezenkívül előzetes megbeszéléseket folytattak *Pasics* Nikola fogadtatásáról és elhatározták, hogy a fogadás előkészítésére bizottságot választanak, amely kidolgozza és a választmány elé terjeszti a részletes programot.

— **Miletics-ünnepély Bajmokon.** Bajmokról jelentik: A görögkeleti husvét vasárnapján Bajmokon ünnepélyt tartottak Miletics Szvetozár emlékére. Az ünnepi beszédet Lazarevics Milos közséji jegyző mondotta. Az ünnepély, amelyen nagyszámu hallgatóság vett részt, kitűnően sikerült. A műsor után gyűjtést rendeztek a Bajmokon felépítendő Miletics-emlék javára. A gyűjtés szép eredménnyel végződött.

— **A noviszadi újságíró-szekció választmányi ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi újságíró-szekció vasárnap, a hó 9-én délelőtti tizenegy órakor a városháza kistermében választmányi ülést tart.

— **Ujabb letartóztatás a budapesti ékszeresek miatt.** Budapestről jelentik: A nagyszabású ékszerpanama ügyében, amely már két hónapja foglalkoztatja a budapesti rendőrséget, hétfőn újabb letartóztatás történt. Az ékszerpanamába, mint ismeretes, egész sereg ékszerész és ékszerügynök van belekeverve, akik a bankbizományosokkal összejátszva hat-nyolcszorossal magasabb értékre becsülték az ékszereket. A család miatt tizenegy ékszerész van letartóztatásban és több ellen folyik az eljárás. A rendőrség letartóztatta Landler Károly ékszerészt, aki beismerte, hogy részt vett az ékszerpanamában és a hozzá megbecsülésre vitt ékszereket valódi értéküknél magasabbra értékelte.

— **Hamisítják a cservonecot.** Berlinből jelentik: Az Oroszkeleti Hitelbank, amely a szovjetunió rendelkezéseit szokta lebonyolítani, a birtokában lévő cservonecek nagy részéről megállapította, hogy hamis. A bank egy megbízottja Moszkvába utazott, hogy a cservonec-hamisítás ügyében tájékozódjék. A felfedezés hatása alatt egyelőre nem fogadnak el a nemzetközi pénzpiacra cservonecet.

— **Villamoselgázolás.** Hétfőn este hat órakor a Beogradski-uton a villamos elgázolta Vidakovic István tizenegy éves tanuló, aki át akart menni a síneken. A kisfiu a síneken megbotlott, de sikerült még idejekorán átvetnie magát a síneken, úgyhogy csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A megsérült kisfiut, aki a nagy leedségtől eszméletlenül esett össze, a villamoson a közkórházba szállították.

— **Elfogott csavargók.** A szuboticali rendőrség hétfőn este letartóztatta *Mészáros Gergelyt* és *Liszinszki Józsefet*, akik már régóta foglalkozás nélkül csavarnak a város területén. A rendőrség megindította a nyomozást azért, hogy a két csavargó lekiismeretét nem terhelje valamely bűncselekmény,

— **Dr. Markovics noviszadi egészségügyi főnök autóbalesete.** Noviszadról jelentik: Dr. Markovics László noviszadi egészségügyi főnök husvétvasárnap autókirándulást tett feleségével és két leányával a Venacra, hogy ott megszemlélje a tüdőbeteg gyerekek számára létesített üdülőtelepet. Amikor az autót visszatért, a fék elszakadt és a sofőr nem tudta a Venacról nagy sebességgel száguldó kocsit lefékezni. Hogy a nagyobb szerencsétlenséget elkerülje és esetleg a kocsival a mélységbe ne zuhanjon, a kocsit nekilhajotta egy fának. A kocsi felborult, a bennülők kiestek, dr. Markovics László nagy ívben kirepült a kocsiból, de szerencsére sem neki, sem a bennülőknek kisebb zúzódásokon kívül nagyobb bajuk nem esett.

— **Épelméjű az oszijekai monopolsaló gyárigazgató.** Zagreből jelentik: A szentyeváci elmeógyógyintézetben már hónapok óta megfigyelés alatt áll *Láng Izso* és *Boiner Katalin*, akik az ismeretes monopolsaló elkövettek Oszijeken. Az elmeógyógyintézet igazgatósága hétfőn adta ki az orvosi szakvéleményt *Láng Izso* és *Boiner Katalin* elmeállapotáról és mindkettőt épelméjűnek nyilvánította. Az oszijekai monopolsalókat kedden reggel Oszijekre szállítják, ahol június hó végén fogják ügyükben megtartani a fő tárgyalást.

— **Halálos autószerencsétlenség Beogradban.** Beogradból jelentik: Vasárnap délután halálos autószerencsétlenség történt a fővárosban. *Alekszics Miliszáv* gyakorló sofőr autóját a *Topcsider* felé vezető úton elütötte egy villamos. Az autó felborult és a szerencsétlen sofőr a villamoskocsi alá esett. A villamoskocsi halálra gázolta a sofőrt.

— **A „Világ” lap cím — rossz omen.** Az utódállamok magyarsága megdöbbenéssel vette tudomásul azt a hírt, hogy a magyar kormány betiltotta a progresszív intelligencia lapját, a „Világ”-ot. Az utódállamokban nemcsak azért kelt rossz hatást a Világ betiltása, mert a magas színvonalu lapot szívesen olvasta mindenki, hanem azért is, mert a példák egész sora bizonyítja, hogy minden erőszak és minden jogfosztás, amelyre Budapest mutat példát, az utódállamokban is utánkövetik. A Világ betiltásában megnyilatkozó erőszakos példa követése sem váratott soká magára. Majdnem ugyanakkor, amikor a magyar kormány betiltotta a Világot, a román belügyminiszterium is betiltotta egy magyar lap megjelenését. A hatósági rendelettel legyilkolt lap Marosvásárhelyen jelent meg — s ilyen a véletlen — ennek is épen Világ volt a címe.

— **Gázolt az autó.** Hétfőn este fél tíz órakor a palicsi úton *Kichler István* autótulajdonos autója, amelyet *Ürmös Sándor* sofőr vezetett, elgázolta *Molnár László* Reinitz-falu 10. szám alatti lakost. *Molnár* át akart haladni az országúton, amikor az autó nagy sebességgel közeledett feléje. A szerencsétlenül járt asszony nem vette észre a sebesen haladó autót, sem pedig a jelzést nem hallotta. A sofőr, amikor észrevette az ut közepén haladó asszonyt, gyorsan fékezett, de már nem tudta elhárítani a szerencsétlenséget. *Molnár László*nak mind a két lábán keresztül ment az autó. Súlyos lábtöréssel a kórházba szállították. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Halálos autókirándulás.** Temesvárról jelentik: Halálos autószerencsétlenség történt Temesvár mellett. Egy autó a *Temes* öltéséről lezuhant és maga alá temette *Grünwald Márton* részvénytársasági igazgatót és tizenöt éves fiát. A szerencsétlen fiu azonnal meghalt, az apa pedig súlyos sérüléseket szenvedett. *Grünwald Márton* a temesvári *Silos gabonakereskedelmi részvénytársaság* igazgatója.

— **Óriási tűzvész a bukaresti pályaudvaron.** Bukarestből jelentik: Szombaton reggel borzalmas tűzvész pusztított a bukaresti pályaudvaron. Az úgynevezett *Filaret* pályaudvar, amely a román áruforgalom legfontosabb gyűjtőhelye, gyulladt ki és a tűz óriási károkat okozott. Szombat reggel a *Filaret* pályaudvar áruraktáraiban keletkezett a tűz, amelyet úgy vettek észre, hogy a szövetraktár ablakain lángnyelvek csaptak ki. A kihívott tűzoltóság kénytelen volt a közelebb fekvő raktárépületeket a tűz martalékául hagyni és csak a szomszédos házak, illetve a távolabb fekvő raktárak megmentésén munkálkodhattak. Az áruraktárokon kívül a tűz a robbanó anyagokkal megtöltött katonai raktárakat is elérte és egymásután több raktár felrobbant. A szerencsétlen repülő törmelékek több száz embert megsebesítettek. A felrobbant muníción kívül körülbelül harminc vagon csehszövet, rengeteg autófelszerelési cikk, azonkívül huszonöt üres vagon pusztult el. A kár több százmillió lei. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

— **A Roboz testvérek bűnügye a táblán.** Budapestről jelentik: Hétfőn kezdte el tárgyalni a budapesti ítélőtábla a Roboz testvérek bűnügyét, akiket a törvényszék öt, illetve hét évre ítélte hűtlenség miatt. A hétfői tárgyalási nap az iratok felolvasásával telt el.

— **Dr. Faragó Géza siremléke.** Vasárnap szentelték fel ünnepélyes keretek közt a szuboticali zsidó temetőben a fiatalon elhunyt dr. *Faragó Géza* szuboticali orvos siremlékét. A családias jellegű ünnepségen az elhunyt orvos barátai és tisztelői is nagy számban vettek részt.

— **Vilmos excsászár a Baleari-szigeteken akar megtelepedni.** Madridból jelentik: Vilmos excsászár fia már hetek óta a Baleari-szigetek fővárosában, Palmában tartózkodik és kastélyt akar vásárolni apja számára. Az excsászár, hír szerint, Palma környékén akar végleg megtelepedni.

— **Letartóztatott tolvaj.** Noviszadról jelentik: A sztarifutaki csendőrség letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába szállította *Vitasz Mladen* malevasicai földművest, aki Sztarifutakon *Kop Márton* mézáróstól múlt évi október 10-én 2700 dinárt lopott és megszökött. *Vitasz* most visszatért Futakra, ahol a csendőrök felismerték és letartóztatták.

— **Május 12-én kezdődik Genfben az utlevélkonferencia.** Genfből jelentik: Május 12-én nyílik meg Genfben a nemzetközi utlevélkonferencia. Tárgyalásra fognak kerülni mindazok az utlevél- és vízumproblémák, amelyek az utóbbi években a Népszövetséghez tartozó államokat foglalkoztatták. A Magyarország és az utódállamok közti utlevél- és vízumügyeket nem fogják napirendre tűzni, mert ezeket az illető országok belügyének tekintik.

— **Mikor a közgyűlés bizalmatlan az elnökkel szemben.** A szuboticali Vojvodina temetkezési egyesület hétfőn délután tartotta közgyűlését. Minthogy a temetkezési egyesületek közgyűléseinek leggyakrabban eseten folynak le simán, senkit sem lepett meg, hogy a Vojvodina közgyűlése sem múlt el minden incidens nélkül. A közgyűlés egyetlen jelentősebb tárgya és egyben érdekessége az volt, hogy az egyesületi tagok megadták a felmentvényt az egész igazgatóságnak, csupán az egyet volt elnököt nem részesítették abban, hogy működésének következményeitől közgyűlési határozattal mentse fel. A volt elnök ellen az a kifogás, hogy jogosulatlanul eszközölt kifizetéseket, perket és perköltségeket okozott az egyesületnek ezért úgy határoztak, hogy csak az

esetben adják meg a felmentést, ha onnantól a perek befejezését nyernek és akkor is a perköltségekért a volt elnököt tartják felelősnek. Jogász körökben nem tulajdonosnak tartják a tulajdonosnak ennek a határozatnak, mert a törvény értelmében az igazgatósági tagok egyetemleg felelősek az igazgatóság minden ténykedéséért és ezen a felmentvény meg-, vagy meg nem adása nem változtat. A Vojvodina temetkezési egyesület volt elnöke a különös közgyűlési határozat ellen jogorvoslattal él.

— **A szuboticali önkéntes tűzoltók közgyűlése.** A szuboticali önkéntes tűzoltóegyesület május 13-án délután három órakor tartja meg rendes évi közgyűlését. A napirenden a vezetőség évi jelentése szerepel.

— **Házasság.** *Vermes Endre*, a Roszija-Fonciera biztosító intézet cégjegyzője május 3-án a Szent György templomban házasságot kötött *Szilágyi István* szuboticali kereskedő leányával, *Mariskával*. Tanúk voltak *Maugsch Lajos*, a Közgazdasági Bank cégjegyzője és dr. *Munk Arthur*.

— **Pacifista dráma bemutatója Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dr. *Adamovics Sándor* lefordította Lenormand le *Lache* modern francia író *»A gyáva»* című darabját. A pacifista tendenciájú darabot futurista díszletekkel május hónapban mutatja be a noviszadi színház.

— **Fegyházba szállítják Márffy Józsefet.** Budapestről jelentik: A törvényszék hétfőn hirdette ki a kuria ítéletét *Márffy* ügyében. Az ítélet kihirdetésére *Márffy* nem vezeték elő. Az ítélet jogerőre emelkedésével *Márffy* elveszti a saját ruha kedvezményt és a fogházban élvezett egyéb könnyítéseket. A nyolc évre elítélt *Márffy Józsefet* a legközelebbi napokban elszállítják valamelyik fegyházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Negyvenöt évi szolgálatom után nyugdíjba való vonuláshoz alkalmából vasárnap, a hitközség vezetősége által egybehívott disz-közgyűlésen olyan kitérítető módon bucsuztattak és ünnepeltek, hogy indíttatva érzem magam ezuton is hálás köszönetet mondani dr. *Lusztig Nándor* hitközség elnök, dr. *Sattler Mátyás* al-elnök, *Ernszt Bernát* képviselőtestületi tag, dr. *Kis Henrik* főrabbi uraknak, az előjáróságoknak, a templomi karnak, *Kohn Gyuláné* urasszonynak és *Löwenberg Jenő* urnak és mindazoknak, akik a felejthetetlen szép ünnepen közreműködtek. Noviszad, 1926 május 2. *Weitzenfeld Bernát*, a zsidó hitközség nyugalmazott karnagya.

Klinikai receptkönyv negyedik kiadása új és megnagyobbodott alakban 1100 oldal terjedelemben a közeli hetekben jelenik meg. Az orvosok körében jól ismert *Dr. Müller Vilmos*-féle klinikai receptkönyv jogszabványi főbizományosa *Mamuzsics A.* szuboticali könyvkereskedése, ahol már most előigyezhettek megrendelések. A receptkönyv ára 400 dinár lesz.

Köszvény, reuma és női bántalmak ellen a budapesti Szent Margitszigeti világhírű kénes gyógyfürdői tökéletes gyógyulást eredményeznek. Júniusban nyílik meg a Szent Margitszigeti Szanatórium, a legmodernebb belgyógyászati és fizioterápiás gyógyintézet. A pazarul berendezett lakosztályokban kénes gyógyfürdők. Diétás konyha orvosi felügyelettel. Röntgen. Laboratórium. Vízgyógyintézet. A szanatórium és nagyszállodáról szívesen szolgál felvilágosítással az igazgatóság.

A szuboticali állami gőzkazánfelügyelőség a hó 6-án Noviszadon megkezdte működését.

— **Eljegyzés.** *Gibletskah Géza* dr. operateur (Senta) és *Holländer Manca* (Subotica) jegyzések.

Na krsno slava sv. Djordja neprimam lične posete zbog bolesti u porodicu. *Giža Medjanski*.

Dr. *Dragomir Dimitrijevic* neče primati čestitke o sv. krsnom imenu

Rádió-műsor

Szerdán, május 5-ikén

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (381—382.5): D. u. 4.15: Hangverseny. 7: Zenekari hangverseny. 9.15: Quartett.

Milánó (3.20): D. u. 4.30: Quartett. 9: Zene.

London (365): D. u. 6: Táncczene. 8: Operaelőadás.

Prága (368): D. u. 4.30: Koncert. 8.02: Vidám-est. 9.30: Quartett.

Münster (410): Este 9.45: modern zene.

Róma (420): D. u. 5.40: Jazz-band 8.40: Koncert.

Bern (435): D. u. Zenekari hangverseny. 8.30: Zene. 9.20: Koncert. 10.05: Hangverseny.

München (487.75): D. u. 4: Koncert. 6.30: Don Giovanni operát-előadása.

Brünn (521): Este 7: zenekari hangverseny. 8: Zongora-hangverseny.

Budapest (560): D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek. 4: Mesék. 5: Cigányzene. 6.30: Előadás. 8.30: Kamarazene. 10.20: Táncczene.

Daventry (1600): Este 11: Táncczene.

Berlin (505—571—1300): D. u. 4.30: Hangverseny.

KÖZGAZDASÁG

A hadikárpótlási szelvényeket julius elsejéig be kell nyújtani Vajdasági sérelmek a hadikárpótlás körül

Ezévi január elsejével 4.246.299 darab hadikárpótlási kötvény volt forgalomban. Eredetileg 4.600.000 darab ezredináros kötvény került kibocsátásra és eddig 353.700 darab kötvényt körülbelül 354 millió dinár névértékben váltottak be.

Az 1926—27 évi pénzügyi törvény rendelkezést tartalmaz, amely szerint az eddig be nem jelentett hadikárpótlási kötvények ezévi július elsejéig okvetlen bejelentendők. Julis elseje után további bejelentéseket nem fogadják el.

A bejelentett és törzskönyvezett hadikárpótlási kötvények ezévi szeptember elsejéig kifizetés és kifizetés céljából a hadikárpótlási kötvények igazgatóságánál bemutatandók, mert ellenkező esetben tulajdonosaik elvesztik a beváltásra szóló jogosultságukat.

A pénzügyi törvény említett rendelkezése azonban nem vonatkozik azokra a hadikárpótlási kötvényekre, amelyek a hadikárpótlás igazgatósága a rendelkezés életbelétele, vagyis 1926 április elseje után bocsátott ki.

A hadikárpótlási kötvények kibocsátásáról szóló törvény 29. szakasza az igazságügyminiszter kötelességévé teszi olyan bíróságok szervezését, amelyek hivatalosan lesznek azoknak a hadikárpótlási igények ügyében ítélkezni, akik nem voltak a háborúelőtti Szerbiának vagy Montenegrónak állampolgárai, de Szerbia és Montenegró határait szemben látták és hadikárokat szenvedtek. Hogy ezekkel a hadikárpótlási igényekkel mi lesz, erre vonatkozólag még nincs döntés, mert a törvény 1. szakasza kizárólag Szerbia és Montenegró háborúelőtti lakosságáról beszél, mint amelynek hadikárpótlásra igénye lehet.

Az említett törvény 30. szakasza szerint a minisztertanács felhatalmazást kapott, hogy a 29. szakaszban említettek hadikárpótlását királyi ukázzal állapítsa meg.

Mint hogy a bíróságok lassú munkája a ki nem fizetés oka, a Vajdaság és a Szerémség hadikároslitjai most közös akcióra készülnek, amelynek során el fogják járni az igazságügyminiszternél, akit arra kérnek fel, hogy utasítsa ezeket az ad hoc bíróságokat, hogy a kár-

megállapításokat soron kívül eszközöljék.

Ezeknél az alkalmi bíróságoknál tízezer ilyen irányú kérelmet vár elintézésre. Ha a július elsejében megjelölt

határidőig nem lesz döntés, akkor ezek a szeptember 1-jei terminusig nem kerülnek beváltásra és hosszú ideig fog eltarthatni, míg ezek kifizetése megtörténik.

SPORT

SAND—Aradi AC 2:0 (0:0)

Szép számú közönség előtt debütáltak az aradi vendégek, aiktól annak dacára, hogy Szomborban igen alaposan kikaptak, szép és ötletes futballt várt mindenki. Sajnos, ez a reménység már az első tíz percben szétfoszlott; az aradiak sehogysem tudták kiérdemelni az előlegezett bizalmat.

A csapat klasszisa a legjobb esetben a mi másodklasszisunknak felel meg: játékában sem stílus, sem lendület nincs, sőt egyelőre kimagaslóan rehatóságos játékosokkal sem rendelkeznek. A vendégek léleknélküli, rendszertelen játéka átragadt a SAND-ra is, mely talán sohasem jártzott ilyen rosszul.

Ha a szubotícal együttes egy kissé komolyabban veszi a játékot, az aradiak félútat góllal utaznak vissza Romániába.

Az első félidőben hatalmas, nívótlan mezőnyjáték folyt.

Az aradi csatárok sablon-akcióit a SAND-védelem könnyen rombolta szét, arra azonban már nem volt gondja, hogy használható labdákkal lássa el a csatárokat. Igaz viszont, hogy ami labda a támadó-kvintettre került, azt nagy művészettel rontották el a belső csatárok.

A szünet után a SAND tulságosan komolytalanul játszott.

Szinte borzasztó volt nézni azt a futballkabarét, amit az aradiak asszisztálása mellett a SAND rendezett. A halvesor járt ebben elől jó példává

melynek minden tagja — főleg azonban a szélső fedezetek — hibát-hibára követtek el. A 18-ik percben egy eltévedt labdát

Horváth a kapus mellett bepöckölt a hálóba.

A gól után sem változott a helyzet, csupán néhány fault hozott élénkséget a játéka. A 29-ik percben az egyik aradi védőjátékos kézzel ütötte le a labdát.

a tizenegyest Beleszlin pont a kapus kezébe lötte.

A vendégek, ahogy illett, belenyugodtak a vereségbe és csak arra ügyeltek, hogy a további gólokat elkerüljék. Nem a SAND-on — a véletlenül — mulott, hogy ez nem sikerült nekik. A 36-ik percben a SAND-csatárok valahogy felkerültek az ellenfél kapujához, tumultus támadt, melyből

Kovács éles, helyezett gólt lött.

Az egész mérkőzésnek ez volt az egyetlen figyelemreméltó akciója. A játék utolsó perceiben élénk labdacsapkodás folyt, melyből egyformán kivette részét mindkét csapat.

A SAND-ban csak két játékos: Sillis és Beretka vették komolyan a dolgukat,

a többiek egymást multák felül sport-szerűtlenségben. A vendégeknél a közvetlen védelem elégett ki, a halvesor és a csatársor szürkén játszott.

Csajági bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

BEOGRAD:

A BSK jubileuma

A Beogradi SK huszonöt éves jubileumának hétfői mérkőzéseit Radojević mérnöknek, a BSK elnökének beszéde nyitotta meg. Radojević kijelentette, hogy a Beogradi Sport Klub a jubileumot arra használta föl, hogy a szláv gondolatot propagálja. Valamennyi szláv nép futballsportja képviselve van az ünnepeken, csak a csehszlovákok maradtak el a technikai akadályok miatt. A hétfői eredmények a következők:

Szlávia—Kraakovia 2:0 (1:0). A bolgár csapat szép játékkal győzött. Amesz kraakói bíró a mérkőzést közmegelegedéssre vezette.

BSK—Gradjanszki 6:1 (4:1). A beogradi csapat gyönyörű játékkal érte el fényes győzelmét. Különösen a halvesor játéka volt kifogástalan. A közönség lelkesen ünnepelte a győztes csapatot.

Engl legyőzte Rehákat. A vasárnapi motorversenyt, hétfőn megismételték. A versenyre csak Rehák és Engl álltak ki. A mindvégig izgalmas küzdelemből Engl került ki győztesen.

SZOMBOR:

Szomb. Sport—Amatör 4:2 (2:2, 0:1). Tizenegy ezüstéremért játszott a két csapat. A rendes játékidő eldöntetlenül végződött, a mérkőzést kétszer tizenötpercre meghosszabbították. A meghosszabbított időben Spreitzer és Kaics góljával a Sport szerezte meg a győzelmét. Drenkovics bíró igen rosszul bírskodott.

DEBELJACSA:

Debeljacsa SC—Soko (Beograd) 5:3. A beogradi csapat veresége nagy meglepetés.

NOVISZAD:

Radniczi—J. Makkabi 1:0 (1:0), Bi-

ró: André. A Makkabi lényegesen jobb volt, csatársora azonban a legkitünőbb helyzeteket nem tudta kihasználni. A győztes gólt az első félidő 32 percében Mandics lötte.

OSKV—NAK 2:1 (1:0). Serlegdöntő: Bíró: Simonyi. Élénk és erős iramu mérkőzés. Az első félidőben fölváltva, hol a NAK, hol a OSKV támadott. A 20-ik percben Marjanovics éles lövését a NAK-kapus beejtette a hálóba. A szünet után első negyedórán OSKV, majd NAK offenzíva következett. A 34-ik percben Lencit a büntető területen belül faultolták, a tizenegyesből Paszt egyenlített. A góllra az OSKV heves ostrommal válaszolt és a 45-ik percben Sević átadásából Gubási megszerezte a győztes gólt.

Boxmérkőzés Beogradban. Beogradból jelenték: Hétfőn délelőtt box-mérkőzés volt Beogradban Beograd és Zagreb bajnoka között. Kalcovics Miodrag beogradi bajnok egy roundban hatvanperc alatt legyőzte Drazsenovics Jován zagrebi champion.

A Jugoszlávija Párisban. Az országos bajnokság franciaországi turájának első mérkőzése szép sikert hozott. A Jugoszlávija szombaton Párisban a Red Star ellen 4:1 arányban győzött. A második mérkőzés már nem volt olyan sikeres, amennyiben vasárnap az Olympic-tól 3:2 arányban vereséget szenvedett a beogradi csapat.

LJUBLJANA:

Amatör (Bécs)—Iliria 4:0 (3:0).

Amatör (Bécs)—Iliria 4:3 (3:0).

MAC nemzetközi birkozó versenyének finn vendégei. Weksten nagyközépsúlyú, Nukanen hadnagy középsúlyú és Puppinen légsúlyú birkozók táviratban közölték a MAC-al, hogy hajóra ültek és Németországon keresztül utaznak Budapestre. Biztos részvételüket jelezték a cseh birkozók is.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926. május 3.

Zürich deviza 9.10.

Budapest deviza 1256—1262.50, valuta 1251—1262.

Trieszt deviza 4380—4410.

Bécs deviza 1245.50—1249.50, valuta 1243.75—1248.75.

Berlin deviza 7.3970—7.4170 milliárd márka, valuta 7.35—7.39 milliárd márka.

London (1 óra 15 perckor) deviza 276.

Prága deviza 59.37.25—59.87.25, valuta 59.12—59.6250.

Zürich, máj. 3. Zárlat: Beograd 9.11, Páris 16.93, London 25.10, Newyork 516 hétnyolcad, Brüsszel 17.25, Milánó 17.75, Amsterdam 207.80, Berlin 123, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Budapest 72.40, Bukarest 1.92.

Zagreb, máj. 3. Zárlat: Bécs 800.25—804.25, Berlin 13.51—13.55, Trieszt 227.04—228.24, Newyork 56.89—56.99, Prága 167.95—168.95, Páris 185.33—187.33, Zürich 1095.60—1099.60.

Budapesti terménytőzsde, máj. 3. A terménytőzsde irányzata javuló, 2500—5000 koronával magasabb árakat kérnek búzáért és rozsért, mint legutóbb. Az amerikai tőzsdéről szilárdulást jelentenek.

A budapesti tőzsdén a bankok vásárolnak kisebb tételekben tiszavidéki búzát. Dunántúli buza iránt valamivel jobb a kereslet Murakereszturon és Hegyeshalmon. Rozsot exportra is vásárolnak. Bécsből. 232.500—235.000 koronáért budapesti paritásban.

A takarmánypiacon prompt tengeri szilárd, 205.000 korona májusra. Zabból 265.000 koronánál magasabb árat is lehet kapni jó áruért. A többi takarmány-cikkben az üzlet jelentéktelen, általában a forgalom kisméretű.

Cskágól gabonatőzsde, máj. 2. Buza májusra 164.125, buza júliusra 143.5, buza szeptemberre 137.5. Tengeri májusra 71.625, tengeri júliusra 76.625, tengeri szeptemberre 80. Zab májusra 40.625, zab júliusra 42.125, zab szeptemberre 42.875. Rozs májusra 86.5, rozs júliusra 89.875, rozs szeptemberre 91.75.

Newyorki gabonatőzsde, máj. 2. Buza őszvi vörös 187.25, buza őszvi kemény 188.25. Tengeri 83.575. Liszt sp. w. cl. 725—775. Az irányzat búzánál és tengerinél tartott.

50 év óta

világhírnévnek
örvend mint a
legjobb

cipőkrém

Schmoll
Pasta

A cipőnek lakkszerű mélyfeketé fényt ad, konzerválja és puhán tartja a bőrt

Kapható minden színben

RAKETHUROKAT fehér és piros színben legolcsóbban a D. D. za Izradu Crevánál kaphat, Suboticán

NYILTTÉR.

Dražba stečajne mase.

Na osnovu rešenja privremeno stečajnog odbora u stečajnoj stvari Aleksandra Pollicera senčanskog trgovca, objavljujem, da će se u stečajnom inventaru pod 1—240. stavkom u 350.652 dinara nabavnoj i 149.179 dinara procenjenoj vrednosti inventarisa papirna roba, instalacija jedne štamparije: mašine za štepanje, perforiranje, za seču papira, na električni pogon uređena mašina za štampanje 10. br., nameštaj radnje, Verheimova kasa, pultovi i štelaže putem zatvorenih pismenih ponuda u jednoj masi prodati. Zatvorene pismene ponude imaju se podneti do 20-og maja t. g. u 12 sati pre podne u Senti u advokatskoj kancelariji (Sokolska ul. br. 2.) potpisatoga staratelja mase uz istovremeno deponiranje 10.000 dinara odustatnine. Ponuda se može podneti na celu masu, dalje separatno na papirnatu robu uzetu pod stavkama 1—200, separatno na štamparske instalacije uzete pod stavkama 201—227 kao i na nameštaj radnje, uzet pod stavkama 228—240.

Stečajni Odbor 20-og maja u 5 sati popodne u kancelariji steč. mase rešava o ponudama i pridržava sebi pravo, da u slučaju ne primitka ponuda ili smešta održi usnenu dražbu, ili da jednu novu dražbu održi.

Kupac je dužan, pod teretom gubitka odustatnine, kupovnu cenu u toku 3 dana platiti i masu preuzeti. Dužan je na dalje kupovnu pristojbu snositi.

Niti stečajni odbor, niti staratelj steč. mase ne jamče za količinu i kakvoću robe.

Masa se, uz intervenciju potpisatoga, svaki dan od 3—5 popodne može pregledati.

Dr. Nándor Huszágh
staratelj mase.

Csődtömeg eladás

Politzer Sándor zental könyvkereskedő csődtömegében az ideiglenes csődválasztmány határozata alapján közhírré teszem, hogy a csődtömeg 1—240 tétele alatt 350.625 dinár beszerzési és 149.179 dinár becsárban leltározott papíráruk, nyomdafelszerelés: steppölő, perforáló, papírvágó, elektromos územre berendezett 10-es számú nyomdagép, üzletfelszerelés, Verheim-szekrény, pultok, stélázi stb. zárt írásbeli ajánlat útján egy tömegben eladatnak. A zárt írásbeli ajánlatok f. évi május hó 20-ik napjának delőtti 12 órájáig előírott tömeggondnoknak Sentián, Sokolska ul. 2. sz. alatt levő ügyvédi irodájában 10.000 dinár bánatpénz egvidejűleges letétele mellett nyújtandók be.

Ajánlat tehető az egész tömegre, továbbá külön-külön az 1—200 tétel alatt felvett papírárukra, a 201—227. tétel alatti nyomdafelszerelésre, valamint a 228—240. tétel alatti üzletfelszerelésekre.

A csődválasztmány május 20-án delután 5 órakor határoz a tömeggondnok irodájában az ajánlatok felett és fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok el nem fogadása esetén vagy azonnal megjelentető szóbeli árverést tart vagy újabb árverést tűz ki.

A vevő köteles a bánatpénz elvezetésének a terhére alatt a vételárat 3 nap alatt kifizetni és a tömeget átvenni. Köteles továbbá a vételi illetéket viselni.

Sem a csődválasztmány, sem a tömeggondnok az áruk mennyisége és minőségéért nem szavatol.

A tömeg minden nap delután 3—5-ig tömeggondnok közbejöttével megtekinthető.

Dr. Huszágh Nándor
csődtömeggondnok.

POMOĆ

za porodjaj, razudatou i pokopno udruženje Sombor május 20-án kezdi a kifizetéseket. Tagokat május 15-éig mint alapítókat vesz még fel. Iratkozni lehet minden vidéki képviselőknél.

Igazgatóság.

Értesitem a t. rendelőmet és ismerősömet, hogy társamtól, Hegedűs Imrétől, elváltam. További munkákat csak a magam neve alatt vállalok. Volt társam pénzt nem inkasszáliat munkákat nem vehet fel nevemben.

Kérem a t. közönség szives bizalmát.

Heidecher János
mázoló-mester

3985 VIII., Kruševačka ul. 15.

Hirdetés

Templomülések bérlete. Felhívjuk a templomi ülések bérlőit, hogy mult évi bérlétük jogának fenntartását f. é. május 2-től 25-ig bezárólag az egyetli pénztárnoknál okvetlenül jelentsék be, mert az említett határidőn túl meg nem hosszabbított és le nem foglalt bérléteket a jelentkezés sorrendjében utókönyvőknek fogjuk kiadni.

A Subotical zsidó nőegylet
Elnöksége.

3973

297—1926. ügyszám.

Árverési hirdetés

Közhírré teszem, hogy f. évi május hó 8-án delután Eremin Ivan faraktárba Somborban megtartandó nyilvános árverésen egy vagon tüzlifát adok el.

Kikiáltási ár: 3000 dinár, azonban az áru a kikiáltási áron alul is eladatik.

Az áru teljes mennyiségben egyszerre lesz eladva. Az árverezők kötelesek bánatpénz fejében a kikiáltási ár 10%-át az eljáró közjegyző helyettes kezéhez lefizetni.

A vevő a vételárat azonnal tartozik lefizetni és árut átvenni.

A vételi illetéket a vevő fizeti.

Sombor, 1926. április 27.

Szabó József s. k.

Mandics J. István kir. közjegyző helyettese.

3958

Értesítés

Van szerencsém a n. b. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi »Oficirski Dom«-ot átvettém és a mai igényeknek megfelelően rendeztem be.

Ebéd és vacsora abonemák ugy hertétre-kezésre, mint kihordásra jutányos áron a n. b. közönség rendelkezésére bocsátok.

Tisztviselőknek kedvezmény.

Pontos kiszolgálás, jó házikoszt és elsőrangú italokkal a n. b. közönség rendelkezésére állok.

Szives pártfogást kér

Gubica György
Sombor.

3957

A D. Kanala Kralja Petra I. Sombor.

Ezennel közhírré teszi, hogy az Aleksander Trónörökös csatornának kulán—novisadi szakaszán szünetelő hajózási forgalmat május hó 10-vel újólag megnyitja.

Sombor, 1926. április 29.

3953

Házeladás! Vel. Bečkerekben Geteova (Német) u. 199. számú sarokház, jóforgalmu vendéglővel, nagy táncteremmel, 2 vendégszobával, kuglizóval és a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt családi életkörülat

azonnal eladó

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Sörraktáraknak

szükséges 2 és 4 karu

„RAPID“

Sörfejítő gépek

jutányos áron eladók.

FRIGYESI BÉLA

sörraktárában Novisad

Laze Kostića ulica 33.

320 lakóház V. - Bečkerek

legkellemesebb hegparti helyön, a Berbečki (volt Daun)-féle téglagyár telekén

házak amortizációval építhetők

és a telkek olcsósága miatt téglát közvetlen közelsége folytán annyira megolcsósít, hogy az olcsó telek kiízetése után csekély befektetéssel

házat szerez a lakbéréren!

Az új városrészt fölépítését TOMITY TESTVÉREK pancsevói építési vállalkozó cég vállalta és a cég ezen munkálatok végzésére irodát állított fel V.-Bečkerek, Cara Dusana ul. 6. alatt

Fenti cég kész építési tervekkel és költségvetéssel szolgál 1—2—3—4 stb. szobás lakóházakra, de építhet ki-ki a saját jervei szerint is.

Tíz méter mázsa tavalyi

akác- és virágméz

ezet helyett kifogástalan transport és lager hordó legjutányosab áron készpénz, vagy bankgarancia ellenében eladó.

Hirschl Oszkár, Potiskiszvetinikola

Reuma, isiasz, neuralgia ellen

az egyetlen védszer, amelyet sok kétségbeesett beteg vár és amely pótolja a fürdő és egyéb szerek hatását

„SPASITELJ“ radiumkötszer

Kapható a „SANITAS“ DROGERIÁBAN, Beograd Terazija 13.

Az állami vegytisztító intézet analízise alapján a legjobb radioaktiv kötszer.

3912

Üzletátalakítás miatt

Az összes divatszineken köpenyselyem már 130 din. Fennem mérték után készen 700 din.-tól

Ügyelj a címre!

V. ČOVIĆ, Rud. čeva ulica.

Ügyelj a címre!

Csak rövid ideig

Csak rövid ideig

A suboticei
Kovács-féle gőztéglagyár
ismét üzemben van.

Ajani elsőrendű géptéglát, kéztéglát, rohbau téglát stb. Raktáron tart normal chamotte téglát. Megrendelésre elkészít az előirt formában is.

Felvilágosítással szolgál

HERMANN VILMOS SUBOTICA

Keradžiceva ul. 12. — Telefon 316.

Molykár ellen
megőriz

garancia mellett
GOLOSTEIN

szórmeáruház
Subotica (Huspiac)

Tűz és betörés ellen biztosítva. 3752

Öszezessukható

NYUGÁGYAKAT

készít

Braća Spitzer

L. Badalčeva ul. 5.

KÉKKŐ

99%

a legolcsóbban nagyban és kicsinyben

Sugár Manónál

TÜKRÖK

TÜKRÖK

MINDEN MINŐSÉG
ÉS NAGYSÁGBAN

TEKINTSE MEG BEOGRADI RAKTÁRUNKAT

SPLIHAL-JAROLIMEK

KRALJA MILANA UL. 97. — TEL. 25-92 és 39-70.

TEHNIKAI ÉS KÉMIAI ÜVEGEK

MINDENENÜ ABLAK ÉS KIRAKAT ÜVEGEK RAKTÁRON

Dr. SZEGŐ SZANATORIUMA

ABBAZIA (Olaszország)

Legelsőrangú intézet. Saját strandfürdő.

Edző-, lező-, erősítőkurák.

A gyógytrend valamennyi formái.

Minden modern physikális gyógyeszköz.

Gyermekek 7 évtől kezdve kíséret nélkül is. 336

Saját készítésű

divatcipők

legolcsóbb bevásárlási forrása

Róka

divatcipészete

Subotica, Zrinjski trg 2. 1692

AUTOMOBILISTÁK

autogazdálkodás, jav. tómuhely, benzín- és olajállomás, gumivulkanizálás és autoheggesztés —

PANCSEVON

GRAUMANN HENRIKNÉL

Starcevoji ut 51.

Hölgyek figyelmébe!

Tavaszi és nyári szezonruhákat

a legújabb modellek szerint legolcsóbban készít

Maca-szalon

Subotica

Ciril Metod tér 7.

2044

SIREMLEK, UTKERESZTEK SZT. HÁROMSÁG KÉSZÍTÉSÉRE javítása, betűk véssése, új zásna ezektől

Stara Kanjičeva terakat Király Sándor-féle házban.

ÓVARI JÁNOS
Kőfaragó és márványipar telepe Senta

DOMBOZ
CLAKEK
Legjutányosabbak

FISCHER ERNO
GRAFIKAI MŰINTÉZETÉSEN
SUBOTICA

A LEGJOBB NEMET RÁDIÓUJSAG A

RADIOWELT

Megjelenik minden szombat. Tudományos cikkek és népszerű illusztrált rádióbeszámoló.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENASSE No. 11.

Ne mulassza el még megrendelni ezt a külön rádiószaklapot

A „RADIOWELT” előfizetési árai:

Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár

Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

MAGAZINK' JEFTINOČI SUŠAK

Ivo Hero i Drug k. d. Zvezdara 97

Nagy raktár munkaruhákban, kabátokban, bluzokban, alsónadrágokban, mellényekben, ingekben, hátizsákokban stb.

Nagyban! Kicsinyben!

Kérjen árjegyzéket!

Eddig nem létezett **OLCSÓ ÁRAKON**

készít **férfiruhákat**

a legújabb divat szerint. Nagy választék raktáron lévő angol szövetekből

SZÉKELY A. FÉRFI SZABÓ
SUBOTICA Halpiac

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Távirateim: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

ZSÁK
ZSINEG
PONYVA

tüzlőtő és kerti tömlők, hevederek, kárpitós kellékek, ponyva kölcsön intézet. — Leszállított árak.

Nagy parti férfiruha szövetet sikerült beszerezni, melyet gyári áron alul bocsájtok eladásra

A t. vevőközönségnek az árú olcsóságáról és jó minőségéről módjában van üzletemben meggyőződni. Ragadja meg mindenki az alkalmat, hogy szükségletét most beszerezhesse

PRESSBURGER SÁNDOR

Subotica, Trg Sloboda (zenede alatt)

Cséplőgéptulajdonosok,
valamint gyárak és üzemek figyelmébe

Porosz cséplő és üzemi szemet, valamint 3—6 kg-os briketet hajó- valamint vagon-tételekben a prima felsőszilézial „Robur-Friedländer” bányából, legjutányosabb áron és kedvező feltételek mellett szállit

Városi Takarékpénztár Subotica

kizárólagos egyedárusítói képviselet Felsőbácska területére:

Felvilágosítást nyújt: „Ignis” Wirth cég Subotica, Agina ulica 13, szám. — Telefonszám 503.

No. 20

Valódi Pollárt fenők, 27, 28; valódi Pollárt borotvák a legolcsóbban kaphatók

Molnár István

borotva-, mű- és homorú-
kőszőrűdjében

Subotica

Bene Sudarevičeva 26

Minden e szakmába vágó kőszőrűlési munkát a legjobban és legolcsóbban készítik.

Póstaó beküldött munkákat 8 napon belül a legpontosabban elkészítve küldöm vissza

Kizárólagos vezérképviselet és állandó nagy raktár
Julius Abeles & Co. Markt-Triebendorf szövögyára

nemkülönböztetve

Franz M. Rhombert Dornhirm

az ismert kőnyomógyár cikkeiből, amelyek

FISCHGRUND A.-NÁL PANČEVO (BANAT)

kaphatók, ahol a két gyár cikkei eredeti gyári áron eladásra kerülnek. Szállításokat ab gyár valutában, vagy ab pančevói raktárból dinárban.

Kérjen mintákat és ajánlatokat.

Alképviselet: Weinfeld Izsó Novisad, Jevrejska ul. 18.

UJDONSÁG!

„Patent szőnyegpágy“
matrac nem kell, bárki el-
birja, minden házban, szál-
lodában, fürdőben és hajón
nélkülözhetetlen. Ára csak
390 DINÁR
Sztéküldés utánvétellel

JOSIP BROZOVIĆ
ZAGREB
Boškovićeua uica 18.

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Osztotemet Sokolska ul. 2. ulól
6 szám alá
(Japánovic festő melle)
saját házámba helyeztem át.
Eunélogya sokkal olcsóbban
árusítok nagyban és kicsinyben
saját égetésű hófűtő
Friss MESZET
Építési MESZET
Portland CEMENTET
Rostál FA SZENET
Két kétszer mosott
KOVÁCSSZENET
Prima belföldi
KOVÁCSSZENET
TŰZIFAT felvágva is
Az árat díjazatosan
rendeltetésre helyére szállítom

Fagyapót
(Hobzwohle)

Osijeki Kaiser és Svan
fagyapótgyár. Szár-
lagos képmeselete
Darvas Fülöp
fagyapótsége Sombor
Telefon 333.

Minden mennyiségben
és méreteken csakis
száraz minőségben.
Kérjen árajánlatot!

Elköltözés miatt

átadó modern egy
szoba, előszoba és
konyhas lakás bu-
ral a beltérben. Ugyan-
ott egy kisebb iroda-
helyiség átadó.
Cím a kiadóban.
Ügynököket díjazok.

Eladó malomgépek:

2 db új dupla „Ganz“
hengersizék 200/1000
és 2 db új száltszimla
11 „Ganz“ henger-
szék. Szakács Mátyás
és Társai, Stara Mo-
ravica.

Beraktározok

száraz, tágas
raktárhelyiség embe-
lőről
lakásberendezést
és minden más
árut

KÁICS asztalos
VII. k., Ostojić uica
(volt Jakob ucca) 8.

Telefon 123.

Telefon 124.

EREDETI DICK-FÉLE

Védjegy → P. DICK

mészáros és hentes

kések, fenőacélak, bárdok

Állandó raktára

BARZEL VASKERESKEDÉS
SUBOTICA

Szives tudomására adjuk az
összes ügyfeleinknek vala-
mint ügynökeinknek, hogy
irodánkat Sokolska uica 7-ről
Wilsonova uica 25.
(póstával szamben) helyeztük át

Vardar Biztosító Intézet
fiókgazgatósága Subotica

ELISMERT TERMÉSZETES MÁLNÁ

„PRVA ZATEOSARKA“
Termelő MILIJA LUKIĆ
ALAPITTATOTT 1908.

Miután kizárólag csak málnát termel, az ár és
minőség kizár minden konkurenciát. Elismert
legjobb minőség a S. H. S. királyságban. Kial-
lításokon kitüntetve. Kapható minden szálloda,
csomage és gyarmatáru üzletben, valamint
vasuti éttermekben.

Kívánatra miutát és árjegyzéket ingyen küld.

BEOGRAD
BOSANSKA BB., KAMENIČKA 7.

„Bayer“
Aspirin
tablettái

gyakran használt hatóanyag. Hogy
hamisítványokról meggyőzők, kéve-
telje az eredeti „Bayer“ csomagolá-
s 6 és 20 tablettával (lapos) és
kék-fehér-piros mintával.
Minden másholtablettá csomagolást
utasítsa vissza.

Főmolnárt keres

egy napi 4 vagon teljesítő képe-
ző kereskedelmi és cseremalom
szakterek, akik a malommal minden ág-
ban jártasak és nagyobb exportmalom-
okban már hosszabb ideig működtek,
küldjék ajánlataikat koruk, család-
állapotuk, eddigi működésük és
fizetési igényeik pontos megjelölése
mellett H. T. jelígyére e lap kiadóhivatalába.

Sörgyárosok és sörkereskedők
figyelmébe!

ELSŐRENDŰ
KORONADUGÓT
minden mennyiségben jutányosan szállít
RÉVAI ADOLF SUBOTICA
Sokolska uica 2. Telefon 551.

35
év után, a magas boltbér miatt üzletemet
APRILIS HÓ 27-ÉN az
ALEKSANDROVA ULICA 11. SZ.
(volt Korovin-ucca), Halbrohr házba helyeztem és
május hó 1-ig az összes raktáron levő
árúkat rendkívüli olcsó árban árusítom

SUGÁR BÉLA

REUMÁSOK!

Garantált és
kipróbált szer:

Reuma, isiasz és

izületi megbetegedések
ellen

Analgetin

Két-három üveggel gyógyíthatja hosszadalmas,
bántó és türelhetetlen reumáját

Kisérlelje meg — meg fog győződni!

Harcosok, rokkantak 10% engedményt kapnak
minden gyógy- és illatszertárban.

Vidékre utánvétellel. — Gyártás és főraktár:

ORVOSI SZEREK LABORÁTORIUMA

Ph. Mr. BRANKO P. PAUNOVIĆ
BEOGRAD, KOLARČEVA 5.

1 ÜVEG
50 dinár

S. KREKUS

örök szociálista károlt
RUDIČEVA UL. 4.
(gyűlöletgöngyöl) az
helyére át, ahol
párkösödig
minden bevásárló egy
értékes ajánlatkártyát kap

ÉRTESÍTÉS

Értesitem a n. é. közönséget,
hogy a Ljilka Bioskop melletti
borpincét átvettem
és azt tovább fogom vezetni.
Kaphatók a legfinomabb asztali
borok kimérve
Híterenként 60 dinárért
Nagyb. engedménnyel.
Zagrebi Export és Jelláció sörök
angro árban kimérve.
Szives párlógást kér
KOVÁCS 2859

Kárpitos műhelyemet
május 1-től

Sokolska uica 7 sz. alól
16 szám alatti házámba
helyeztem át megfelelőbb
helyiség és a magas házbér
miatt

Nagy Gyula
kárpitos

2978

PATRÁNY-EGÉRI

Bárkinek küldjék ugyanazon
„RATINMORTA“
irtószert, melyet mi
jótállás mellett az ered-
ményteljes magunk irtó-
fűtőket forgatunk. 1 doboz
40 din, duplanagy 60 din.
„Wertheim“ Pórcipítő Vállalat
Zagreb, Marovska 12.

Cipészetemet

Paja Kajundžićeva ul.
4
szám alá helyeztem át, mely-
ről ismételt vevőimet
értesítem.
PETRO KÁROLY
cipészemester, Subotica.

LEGDIVATOSABB
ELEGÁNS NŐI
SZALMAHALAPORAT

„PÁRI“
Szent Jolánka
kafetériájában szeresheti
be. Edénypiac. 1527

Keresek egy nagyobb

városban
tekvő jóforgalmú üzlet-
helyet, szálloda vagy kávé-
házat berbe vagy elszá-
moltásra. — Megkeresések
„Szakember“ jelige alatt
a kiadóba intézendők.

Jó szakképzettséggel és
nagy üzletkörü ismeret-
séggel rendelkező, önálló-
képes egyéni keres bor-
szakmunka utazói, pince-
kezelői vagy raktárnoki
állást. — Megkeresések
„Szakember“ jelige alatt
a kiadóba kéretnek.

Intelligens urnő

perfekt háziasszony
nyelvismerettel vállalja
nagyobb háztartás
szállás vezetését
vagy anyátlan leánygyer-
nekek nevelésének irá-
nyítását és az anyaho-
vottas szerepét. Ajánla-
tok a „BEGA“ hirdetőhöz
intézendők Vel-Beckerek

KORZÓ MOZI

Szerdán utoljára Várkonyi Mihály Agnes Ayers bájos nijdonsága Nézzük meg a Niagarát edes! ...

LIFKA MOZI

Szerdán utoljára Meggátolt vőlegény Slagervigjáték és a pompás kiegészítés ...

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szö 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételétől számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdéskérdésekhez válaszoljuk megkülönböztetés nélkül.

Középkorú magányos nő, ki a háztartás minden ágában jártas, háztartóknak ajánlkozik éves bizonyítványokkal. Cim: Sombor, Ognjević Kapetan ul. 14. 3914

Eszenciagyár kereső bevezetett jó megismerésű utazót Bácska, Bánát és Szlavónia részére. ...

Fűszer- és festékkereskedő. fiatal, törekvő, június 1-re állást keres. ...

Rövidáru szakmában utazó vagy raktárnoki állást keresek. Szíves megismerést »Szorgalmas» jelleg alatt a kiadóba kérek. ...

Perfekt varrónő felvétetik Garay szalonba. Tanuló-kezelők felvétetnek. ...

Perfekt gépirónót felvesz Somborba Pomoc, Arena moziban. ...

Házmester azonnali belépést keresetnek. Schlanget. Skotus Vitoria 82. ...

Társat keresek Zagrebban 20 év óta fenálló, jól bevett üzletmelhez, 200-300.000 dinárral, amely összegre új cikk bevezetésére van szükség. ...

Ápolónői állást keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. ...

Elsőrendű női fodrász és fodrásznő, akik a szakma minden ágában jártasak, továbbá manikűrözőnő, masszázsnő és fésűnő is tud, azonnali vagy május 15-re kerestek elsőrendű szalon részére. ...

Borbélysegédeket magas fizetéssel felvesz Ficsor János, Starakapuja, 3900

NARODNI BIOSKOP

Amitől nemcsak egész Subotica, hanem a környékkel egyaránt egész jugoszlávia elragadtatással beszél. Közöbajra hétfőre és keddre prolongálva az

ARANYLÁZ

aligai tragikomédia 7 felvonásban eredeti fővételakkal. ...

CHARLIE CHAPLIN

E hétfővel megkezdődő nyári szünet alatt csak szombaton, vasár- és ünneppnap lesz előadás!

Jóforgalmu borbélyüzlet sürgősen eladó. Özv. Kominovic István, Csirkepiac. ...

Zu kleiner angesagener Familie (Mutter und Sohn) wirtsypatisch netto. Hilfskraft gesucht. ...

25-30 HP stabil vagy kocsiszerelt motor keresek megvételre. ...

Lakás némi butorral azonnal átadó. Hordok, egy téderes kocsit eladó. ...

Használt autót keresek. Cim a kiadóban. ...

Jókarban lévő használt biciklit megvételre keresek. ...

Elegáns ebédő asztal több butor eladó. ...

Szívógázmotor, 40 lörös, 40.000 dinárért eladó. ...

Nagy üzlethelyiséget keresek a beltéren. ...

Olesó dunai homok 10.000 kg-os vagonban. ...

Vidéki jól bevett cukrászda bérbeadó, esetleg eladó kedvező fizetési feltételek mellett. ...

Butorozott uccas szoba különbejárattal eladó. ...

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. ...

LEVELEZÉS

Reflektor. Terv megvalósítását egy héttel későbbre kell halasztania és akkor mielő a világ. ...

HÁZASSÁG

Nősülne, esetleg benősülne 41 éves özv. gyermektelen izr. kereskedő, elvenne hozzáillő ol. házias izr. nőt, kinek némi hozománya vagy zálog van. ...

48 éves róm. katolikus teljesen egyedülálló ur, nyugdíjas, tengerész, minden tekintetben képzett, 50.000 dinár készpénzzel, megismerkedne teljesen önálló, jó, az ő viszonyainak megfelelő szituált 38-45 éves nővel, ki megelégedett tartsa lenne. ...

Házasságot legjobb családoknál elintézők. Megbízásokat elfogad. ...

FIFI KÖNYV VIZ

FOGLALKOZÁS

Papucsossegédeket keres Szabó Mihály, Senta. ...

Készpénz óvadékkal irrodaszolgái vagy portás állást keresek. ...

Novisadi cégek bevélméhe! Mértékletes könyvelő hosszabb irodai gyakorlattal, szerb, magyar, német levelező, vállal könyvelést napi egy-két órára, esetleg fél vagy egész nappal is. ...

Intelligens leány elvenne gyermekek mellé vidékre. Beszél magyarul és németül. Cim a kiadóban. ...

Egy gyermek mellé német kisaszony felvétetik. Mikuska, Subotica, Bene Sudarević ul. 25. ...

Fiatal izr. borbélysegéd állást keres vidékre is. Cim a kiadóban. ...

ÁPRILIS 20-TÓL KEZDVE A Subotici Villanygyár városi elektrotechnikai üzletében KOSTINA ULICA 1. SZÁM az összes tuszterek beszerzési áron alul kiárúsításra kerülnek

Használja fel az alkalmat, míg a készlet tart

Subotička Električna Zetjeznica i Osvetlenje D. D.

Butorozott szoba kiadó konyhahasználattal I. Masarikova ul. 32. ...

Butorozott, csinos és kellemes szoba, különbejárati előszobával kiadó Lencz Géza villájában, Segedinski Vinograd. ...

Jövedelmező képv. letet átad ügynöknek, képviselőnek, stb. nagy külföldi cég. ...

Szépen butorozott kétalakos utcai szoba, a központhoz közel, május 1-re kiadó. ...

Különbejárati csinos butorozott szoba azonnal kiadó két személy részére. ...

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subotica, városházaközel, tép. arcápolás, manikűr, női fodrász, hajfestés, ...)

Here, 4 kara elsőrendű kiadó. Szepedi szőlők, Rutkival. ...

Elveszett Oszlogonác Pálné névre kiadott két d.b. írást. ...

Tartós ondofálás (Dauerwelle), 6 hónapig tartó hajondofálást csinál garantáltan. ...

Uj üzletmegnyitás Subotican Rudics-uccában, a gyümölcs-piacon. ...

Butorozott uccas szoba különbejárattal eladó. ...

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. ...

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. ...

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. ...